Ն. 7035 1908 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27 ՇՈՒՐԱՀ. ԷՐԹԷՍԻ ՐԱՄԱԶԱՆ 14 1908 ՀՈԿՏԵՄ. 10 ԷՖԻԼԷՆԱԻ 24ՆԱԻ ՍԻՆԷ

ՍՈՒԼԹԱՆԻ ԻՄԹԻԱԶ ՎԷ ՄԻԼՏԻՐԻ
ՏԱՎՈՒ. ՎԷՔԻԼ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ
ՍԱՏԱՆԱՅԻՆ ԳԱԼԱՏԻՈՒՐ
ԳԱՐՇԵՐՈՒՆՏԱ
Ն. 49

Կազէթայա այիտ մէվատտա հագգընտա սահիպը իմթիյազա միւրաճաաթ օրունուր։ Սահիպը իմթիյազին իմզասը վէ կավէթանին մէօհրը մախսուսլյա մաթպասանին մաթպու մագպուզար թէէսիսիթը նալընըզ միւթէպէր վէ մէշրու օլաճագ տուր։

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆԴԷ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ԹԷԷՍԻՍ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
ديكران جيولك ۱۲۹۳
سنه‌سنده تاسيس اتمش در
صاحب امتيازى جيولكيان

DJERIDÉI CHARKIÉ
FONDÉ EN 1877
Directeur-Propriétaire
AGOP DJIVÈLÈGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la Sublime Porte
No. 49

ԱՊՈՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	Բէյրի օրարագ 12 այրգ	6 այրգ	3 այրգ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 ղ.	80 ղ.	45 ղ.
ՄԷՄ. ԷՃՆԷՊԻՇԷ	32 ֆր.	17 ֆր.	10 ֆր.

Մէհիսախէ 20 ղրշ.տան

ՄՈՒԽԹԻՐԷ

ԱՀՎԱԼԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷՄԻԶ

Նէ գատար պախթիյար տըրլար օ հիւքիւմէթլէր քի, միւտախէլէի խարիճիյէտէն թէմամէն ազատէ տիրլէր։ Պիր միւլէյէ պիւէ խարիճտէն կիտէն կէլէն օլուր իսկ, պիրիսի պիր լագըրտը գարըշըրը, պիր պաշգասը պիր սէօզ ատար, պու սուրէթլէ այիւէ պէյնինտէքի իթթիֆագ խալէլտար օլուր, պու հալլէրին տահա գէրարլըսը, տահա ֆէսատլըսը պիր հէյէթի իթթիմայէ վէ եախսա պիր հիւքիւմէթէ արզգ օլուր իսկ օ հիւքիւմէթ պէն տիւրլիւ միւշքիլաթա ուղրար։ Վէ տախիւի իշլէրինի պէրթարաֆ իթմէկէ մէպուր օլարագ խարիճի ֆէսատը տէֆ վէ բէֆ իթմէնին չարէլէրինտէն պաշգա պիր շէյ տիւշունէմէզ օլուր։ Հիչ շիպհէ եօգ քի էն զիյատ էճանիպին թէկսերիյէ պուտնա սէնէլէրտէն պէրու պօյնումըզա թագլմըզ օլան թավզը իսթիպատը ատարագ, սէրպէսթճէ իսլահաթը տախիլիսէմիզլէ իշթիղալ խէճէյիզ տէյուտուրուր իքէն, եինէ էճանիպին սէմէրէի թէշվիգի օլարագ, պիր Պուլկարիսթան իսթիգլալիյէթի տիր մէյտանա աթըլար։ Պունը պիր վագբայը զայրը մէմուլէ մագամնտա թէլագգը խէրեք տիւշարը ֆիւթուր օլուր վէ պու մէսէլէ իլէ ուզրաշմաղա գալգըբը իսէք բէք զիյատ զարարը չըգահաղըմըզա շիպհէ իսիլէմէզ։ Էյէր չի Եվրօպա տիւէյը մուազզամասընին եա գըսմէն վէ եախսա էքսերիյէթլէ հագգըմզտաքի մուխալիսէթլէրի սամիմի իսէ, վէ եախսա Պուլկարիսթանընի իսթիգլալիյէթինտէն տօղրուտան տօղրուս յա պիր կէօնա մէնֆաաթլարը եօգ իսէ էյէրչի մուահէտէի տիվէլիյէ տէնիլէն վէ էն զիյատ բէսմիէթի հալզ վէ վիսուգ ու իթիմատը պախս օլան ահտամէլէր մէրի վէ միւթէպէր իսէ, պիզէ թէրէթթիւզ իտէն վազիֆէի օ ահտամէյի իյա իմա իթմիշ օլան տէվէլէրին միւթէֆիգէն տէրէօհտ վէ իյֆա իթմէլէրի լազըմ կէլիր։

Եօգ էյէրչի պու միսիլու ահտամէլէրին հիւքմի օլմայըզ տա հէր հիւքիւմէթ տիլէտիկի կիպի հարէքէթ իտէյէք իսէ, պիզ տէ իմզա իթմիշ օլտուղըմզդ պիր չօգ ահտամէլէրին ահքեմընը քէչնէ լէմ եէքիւն նագարբյա պագմագտա սէրպէսթ օլապիլիրիզ։

Պէօյլէ պիր հարէքէթիմիզին նէթիճէսի նէ օլապիլէճէկի պէլքի սիւալ օլունուր։ Պունըն տա ճէվապընը պիկա թէէսիրտիւտա վէրէպիլիրիզ։

Ահտամէլէրին ահքեմընա բիայէթ իթթիկիմիզտէն տօլայը չիմիյէ գատար նէ մէնֆաաթ կէօրտիւք։ Մէնֆաաթտան վազ կէչտիք, չէքտիկիմիզ զարարլարընն հատտ ու հիսապը վա՞ մը տըր։ Շու հալտէ, մատամ քի հէր խուսուստա զարարտիտէ օլմուշըզ, պիրազտա օ ահտամէլէրէ ատէմի բիայէթ եիւշիւնտէն միւթէզարուր օլալըմ վէսէլամ։ Պիզիմ չու ճիհէթէ զանսաթը թամմէ հասալ իթմէմիզ լազըմ կէլիր, էյէր Եվրօպա հիւքիւմէթլէրինտէ պիզէ գարշը հիւպպ ու միւվէտտէթի ճիտտիյէ եօգ իսէ, օն բարմաղըմզը մամ իտէճէք օլազագ եինէ պոշ տըր։ Հալ պու մէրքեզտէ իքէն, պիզ տէ թէահհիւտաթըմզդան սարքը նազար իտէճէք օլուր իսէք ֆազա նէ զարարըմզը օլապիլէճէք տիր։

Պուլկարիսթանընն իսթիգլալիյէթ մատտէսի չօգտան պէրու գարարլաշըրըլմըշ պիր մէսէլէ օլտուղընը միւթէթֆիգէն թէսլիմ իտիյօրզ։

Զօգտան պէրու գարարլաշըրըլմըշ օլան պու մէսէլէ ահապա Եվրօպա հիւքիւմէթլէրինին կանի տիւէլը մուազզամանընն մէճմուընընն տէյլի իսէ տէ գըսմը ազամընընն ինդամը բէյնինէ իգթիրան ի՞թմէմիշ մի իտի։

Ահապա պունլար մէյանընտա չիմտի պիզէ թարաֆկիր զանն իթտիկիմիզ հիւքիւմէթլէրէն տէ պազըլարը պէկլքի պազր գուլուզը ինդիրազիյէ թահթընտա) պուլը՞նմաճըլար մը արը։

Նալընըզ պիր իմբէրթարօրն վիճուզը սայէսինտէ գահմ օլան վէ հէր հանկը թարաֆը մուայնէկ իտիլսէ գանկրէնա ալամէթլէրի կէօրիւնէն Ավսթրիա հիւքիւմէթինէ կիւվնէրէք, Պուլկարիսթանընն պէօյլէ պիր ճիւրաֆը քիւսթանտնէտէ պուլընմըշ օլմասընը թասավվուր իթմէք ատէթա ճիննէթ ալէամէթի տիր։

Շու հալտէ էթրաֆը տինլէմէքսիզին անլամագսըզընն, մէյանընը մըւպարէզէյէ աթըլմագտան հասըլ օլաճագ նէթիճէնին հիչ պիր վագթ խայբրը օլամայաճաղը ալիքեար տըր։

Էյէրչի եալընըզ Ավսթրիայա կիւճէնմէյիպ տէ Պուլկարիսթանընն Ալէմանիա թարաֆընտան տա գուվվէթ վէ ճէսարէթի կէօրմիշ օլմասը ֆիքրինէ սարբլաճագ օլուր իսէ, չու հալտէ եինէ տիկէր տէվլէթլէրին տէ վագթըյլա պու խուսուստա պիր տէրճէյէ գատար բէյլերի իսթինսալ իտիլմիշ օլարընընա չիպհէ իտիլմէլի տիր։

Հէրսէք վէ Պօսնա հագգընտա տա այնը միւթալէա ճարի տիր։ Ավսթրինընն տա պու Հէրսէք Պօսնայը գաթիէն զինտէն քէնար վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

1894 սէնէսի խաչ մէվսիմինտէ Սասսուն հէվալիսինտէ սաքին քիւրտլէրէ Երմէնիլէր արասընտա զայէթ էհէմմիյէթլի իսթիլաֆաթ պաշ կէօսթէրտի։ Չօգ կէչմէմէն պու միւնազասաթ էվվէլլերի մէրքէզը իտարէսի Լոնտրա վէ Սթամբուլա իքէն պիլահիրէ Թիֆլիսէ նագլ օլունանն Հնչակ գոմիթէսինին էսէրը թէրթիպաթը մահիրանէսի օլարագ պիւթիւն Պիթլիս վիլայէթիյէ Մուշ հէվալիսիւ սիրայէթ իթտի։ Թիւրքլէր պունլարը պատրրմագ իչիւն զայէթ շիտտէթլի թէտպիրլեր իթթիխազ իտիյօրլար իտի։

Ինկիլթէրան Գրպրը մուգավէլէնամէսինտէն սոնրա, Երմէնի մէսէլէսինի նա՞սլ էլէ ալտրզընը, Երմէնի գոմիթէլէրինին Ինկիլիզ թօրրաղընտա նասլ պիր մէրճի պուլտըգլարընը եօգարրտա իյդահ իթմիշ իտիք։ պինաէնալէյհ Երմէնի սաքին օլան մահալլէրտէ վէխիմ գարբշրգաբգ նէչէթ իտինճէ հէր քէս Ինկիլիզ բարմաղընտան շիւպհէ իտիլմէմէլի տիր։

Մ. Բօլ Գամպօն խարիճիյէ նազարը Մ. Գազմիր Բէրիյէյէ կէօնտէրտիկի 1894 փեբր. 2ի թարիխլի թահրիրատա՝ Պապը Ալէնին իթթիխազ իթտիկի շիտտէթլի պիր մէսէլէքը սիյասի եիւզինտէն քէստր վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

1894 սէնէսի խաչ մէվսիմինտէ Սասսուն հէվալիսինտէ սաքին քիւրտլէրէ Երմէնիլէր արասընտա զայէթ էհէմմիյէթլի իսթիլաֆաթ պաշ կէօսթէրտի։ Չօգ կէչմէմէն պու միւնազասաթ էվվէլլերի մէրքէզը իտարէսի Լոնտրա վէ Սթամբուլա իքէն պիլահիրէ Թիֆլիսէ նագլ օլունանն Հնչակ գոմիթէսինին էսէրը թէրթիպաթը մահիրանէսի օլարագ պիւթիւն Պիթլիս վիլայէթիյէ Մուշ հէվալիսիւ սիրայէթ իթտի։ Թիւրքլէր պունլարը պատրրմագ իչիւն զայէթ շիտտէթլի թէտպիրլեր իթթիխազ իտիյօրլար իտի։

Ինկիլթէրա Պերլին ահտամէսինին 61երճի մատտէսինին թաթպիգի զրմիրնտա օրալարտա իճրաի թահգիգաթ իչիւն գոմիսէրլէր թայինի թէքլիֆինտէ պուլընտը։ Ռուսիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի տէ իչէ իշթիրաք իտէրէք օնլար տա քէնտի գոմիսէրլէրինի Ինկիլիզ գոմիսէրլէրինէ պիրլէշտիրտիլէր։

Մամաֆիհի մէսէլէ օլտըզը եէրտէն խարիճէ չըգարագ Եվրօպա բօյիթիգասընընն տահրէն չուռուլինէ կիրէմէյօր իտի։

Տէրքէն 1895 սէնէսի օգոստ.ին նիզինտէն քէսգր վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

«Պու մէսէլէտէ պէնիմ ճէրրահլըգ վազիյֆէսինի իյֆա իտէճէկիմ զանընընտա տիւշմէյինիզ... ֆագաթ չուրասը մուհագագագ քի, թէհլիքէ օնը իճապ իթտիրէճէք տէրէճէտէն տուն տէյիլ տիր վէ տէվամ իտէճէք տիր. օրթատա պիր մէրքէզը միւնֆէսիս վարտրը քի խասթալըգ պուրտան Իվրօպանընն ագասը ազիմէսինէ սիրայէթ իտէպիլիր։»

Լօրտ Սալիզպօրի՝ նութգընա չուսուրէթլէ խիթամ վէրիյօր իտի։

«Սայ ու հիմմէթ զէմանը տահա կէչմէտի. հազրըլգ տէվրլսի տէ հէնուզ զայիլ օլմամըշ տըր։»

Պու սէօզլէր էվվէթ պէնտէն 40 սէնէ էվվէլ Գրըմ մուհարէպսինին մուգատտէմսինտէ պիրինճի Նիգօլանընն Ինկիլիզ սէֆիրի սըր Համիլթն Սէյմօրա սէոյլէտիքլէրի սէօզլէրին հէմէն հէմէն այնը իտի։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ԻԼԷ ՀԱՐՈՒ ԻՀՁԻՄԱԼԻ ՎԷ

ԵՐՄԷՆԻԼԷՐ

«Լա Թիւրքի» կազէթասը, պիր հիսսի գապ էլ վուգու իլէ «էօղէ պիր մուհարէպէ զուհուրընտա, Երմէնիլէրին հիւքիւմէթէ 40,000 կէօնիւլլի իլէ 2 միլիոն լիրա վէրճէճլէրի»ինի պիլտիրմիշ իտի։

Պու հավատիսին թանիյաթտան իպարէթ պուլընտըզը Երմէնի մաթպուաթը թարաֆընտան թէզգիպիյէ անլաշըմըզ տըր։

Ճագաթ, ֆիլհագիգա Պուլկարիսթան իլէ պիր հարպ զուհուրընտա Երմէնիլէրին մէսլէքի նէտէ՞ն իպարէթ օլաճագ տըր։

Էվվէ՛թ, պիզ Պուլկարտըր սէվիրիկմիզ իչիւն սէվէրիզ։ Պիզ պու կիւն նաել օլտուղըմըզ հուրրիէթլէ սերպէսթի չատի օլուպտա, կէչմիչի ունութմագ եա տա մագիյէ պիր նազարը պիգայտի իլէ պագմագ վէֆայիքէնիքտէ պուլընմայրզ։ պիզ Պուլկարտան բէք պէօյիւք թէվէճճիւհ վէ իլթիֆաթ մինմանիւվազանէ պուլտրգ վէ էլան տա պուլմագտայրզ։ Իսթիպատան բէնզէի խունրիզանէսինտէն պիր թագրիպ թախլիսի կիրիպան իլէ ած վէ պի իլաճ իւրեան օլարագ Պուլկար Թօրրաղընա ճան ամթապիլէնէրիմիզէ տէրհալ ազուշը իլթիֆաթ վէ մէրհամէթլէրինի ալան, չէպլագարրմըզը կիպտիրէն, ամարրմըզը տօյուրան վէ էլինտէն իլ կէլէպիլէնէրիմիզէ իլ թէտարիք էթմէք կիպի պիր հրսը ուլուվվիի ինանիյէ կէօսթէրէն Պուլկարտա գարշը միւտամ պիր նազարը մինինէթտարի իլէ պագարրդ։

Ճագաթ, մէսէլէ Թիւրքիա իլէ հարպա միւնճէրը օլտուղտա իլ բէնկինի քիւլլիյէն թէպտիլ իտէր։

Եվվէթ, Պուլկարիա մէլճամզ տըր. լաքին Թիւրքիա վաթանըմզդ տըր, Պուլկարտար տօսթրմըզ ֆագաթ Թիւրքլէր վաթանտաշլարըմըզ տըր։

Պիզ, վագթը սուլտան Պուլկարտըր հէրքէստէն զիյատ սէվէրիզ, վէ հէմ տէ պիր տօսթ սրճաթրյա տէյիլ, պիր նիյմէթտտտ սուրէթիյէ սէվէրիզ, լաքին սալթ վագթը սուլտան։

Պուլկարտարրն ագվամը սահրէ իլէ իճրա իտէճէկի հէր հանկը պիր ճէնկ ու ճիւտալտա խայրիսկարրյզզ, ամմա պու գավկա Թիւրքլէր իլէ օլուրսա էլիմիզ պէօյրիւմիւզտէ սէյիրճի օլամայզզ։

Պինանեալէյհ էմմիզ քի մէսէլէքիմիզ Պուլկարիսթանճա տահի տիւշարը մուախէզէ օլմայաճագ տըր։ Զիրա վաթանընա խըյանէթ՝ վէ խասմ մուավէնէթ տինայէթինէ մալիք օլան պիր տօսթ՝ սիւլտանտան պիլէ մէնֆուր վէ զէլիլ տիր։

Պիզ վաթան տօսթընն տօսթը, վէ տիւշմանընն տիւշմանը օլմագ հրսսիյաթը մէրտանէսինտէն այրըլամայզզ։

Շու սաթիրրյար սրրճ էֆքեարը չախսիյէ սէմէրէլլերի խէյէրտէ, ումմամ քի էֆքեարը ումումիյէի միլլիյէ տէ պունտան ֆարգը պիր չըգագա այրրլարն։

Ա. ԳԸՅՐՃԵԱՆ

ԳԱՀԳԱՀԱԼԱՐ

—Եաչասընն։

—Քիմ։

—Իւսթէ կէլէն։

*** Պիր քէօյլիւ գըրտա մանթար թօրլայօր իմիշ. եանընա պիր նէպաթաթ ալիմի կէլմիշ վէ,

—Օգո՛ւլ, նէ եաբըյօրսընը, օ թօրլատըլն մանթարլար զէհիրլի տիր ակնմէկ։— տէմէսի իւզէրինէ քէօյլիւ,

—Էրգա իթմէյէնիկ, քէնտիմ եէյէճէք տէյիլիմ... ստթլագ տըր։

*** Թրամվայ գումանեասընա վէ արապաճըլարըմըզա ազսիլմիւժտ,

Շէհրիմիզտէ պիր հըմայէի հայվանաթ ճէմիյէթի թէշքիլ իտիլմէք նէյէթինտէյիմ,.. Միւժտէմի չաճագ ատար ալթմաղ տէօրթ եօլ ազընա պրազընը։

*** Գաֆէ չանթանտա,

—Մատամզէլ Գանունը Լսասի նամընա իչէլիմ...,

—Իչէլիմ սէվկիլիմ։

*** Պու հաֆթաքի. «Թալէմ,»կազէթասը Քեամրլ բաչա հազրէթլէրինէ ահտ օլմագ իւզրէ պիր բագսը սիյասին տահա միւքելկին — չու կէչոֆ մէսէլէսինտէ— Եվրօպա հիւքիւմէթլէրինէգարշը իչիա իթմիշ տիր,

*** Եահու պու նէ հալ տըր։ Պուլկարիթան իլանը զրալիյէթ իթմիշ... Աւսթրիա Պօսնա-Հէրսէքի պիրլէշտիրմիշ. Ալէմանիա էսկի եաղմալարան կէչէմէմ. սուլանըրըմ տէյօր... պունլար քիմ՞ տանընըլօրլար։ Ռիմտէն իզն ալմըշլար,

—Հիւրրիյէթ վար տէտիք ա. ուզաթմա արթըզ.

*** Պէն կէօնիւլլիյիմ։

—Քիմ՞։

—Պուլկարիսթան։

—Պուլկարիսթանընն նէսինէ՞։

—Մուհարէպէսինէ կէօնիւլլիյիմ. մուհարէպէսինէ. Կէչօֆընն գարա կէօզլերինէ տէյել եա...

*** Ազիզիմ, Մակեդոնիատա նէ՞ վար։

—Նէ օլսուն. Թիւքիւրտիկինի եալյան պիր Պուլկար... հէմ գաչըզ, հէմ տավուլ չալան պիր Թիւրք... աղըզ գավկասընտան պիր չէյ չըգմազ, տէօյիւչին տէ, սէյր իտէլիմ... տէյէն պիր նէմիյ... պազընը կիպլի, պազընը ալիքեար Թըրնագլարընը պլրպինէ սիւրթէն պիր գաչ հիւքիւմէթ։... խայրխահ պիր իքի տէվլէթ...

Կլատսթօն, Ասքուէթ կիպի բիճալը սիյասիյէնին լիպէրալ մաթպուաթընն պէյանաթը վէ նէզրիյաթընտան վէ պախուսուս Ինկիլիզ գավմը պիւթիւն պիր եաղ մէվսիմինճէ քէնտիսինին էն սէվտիկի պիր իտմանը ֆիքրի իլէ օգրաշարգտան, եանի այնը զէմանտա Ինկիլիզ մէնֆաաթլարընա մուվաֆրգ տիւշէն պիր մէսէլէի ինսանիյէթբէրվէրանէ արգասընտա գօչտրգտան սոնրա, լօրտ Սալիզպօրի կիպի մուհաֆազաքեար պիր պաշ վէքիլին պէօյլէ պիր լիսան գուլլանմասը բէք էնտիշէավէր իտի։

Արատան պիր այ կէչմէմիշ իտի, Ինկիլթէրա, Ֆրանսա, Ռուսիա սէֆիրլէրինին Պապը Ալիյէ Վէրտիքլերի իյզահաթ լաիհասը նէթիճէբէզիր օլմագ իւզրէ իտի քի, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գամպօնա Օթանպոլ հնչակ գոմիթէսի (1895 սեպտ. 28) պիր իւլթիմաթօմ կէօնտէրմիշ իտի. գոմիթէ պու իլթիմաթօմտա «Երմէնիլէրին սիլահը պիր նիւմայիշ իճրա իթմէք նէյէթինտէ պուլընտրգլարընը, պունը մէն իթմէք իչիւն հիւքիւմէթճէ գուվվէթի զապրթա վէ ասքերիյէյէ միւրաճաաթ օլընընը հալտէ, թէվէլլիւտի մէյհուզ օլան միւէսսիֆ նէթիյճէլերին մէսուլիյէթի զոմիթէյին ասլա գապալ իթմէյէճէկինի» պիլտիրիյօր իտի։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊՐՈՒՍԱՏԱ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Պու կիւն Պրուսատա էրմէնի մահալլաթը մէպուսան խնթիխապաթընա պաշլանտը։

Հէյէթը ինթիխապիյէ թարաֆընտան լազըմ օլան թէտապիրի լայրգէ վէճճէյէ իճրա գըլընմամըշ օլմաղլա սապահլարը էրքէն սաաթ 1 պուչուգատա պիթիւն մահալլէ էհալիսի Առաջնորդարանտա թօրլանարագ նէ՞ օլաճաղընը եէքտիկէրինէ սօրմագտա օլլպ պիրինին տէտիյինի՝ տիկէրի անլամազ, պիր բաթըրտը, պիր կիւրիւլթիս տիր պաշլատը։ Ռուս սբրատա տահա հէյէթը ինթիխապիյէտէն քիմսէ վիրուտա իթմէմիշ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ՝ ազալար, մուխթարլար սէօքիւմիյէ պաշլատը։ Մէօհրլրլու վարագալար տաղրլրը տաղրլմազ հէր քէս բէյնինի էվվէլ վէրմէք ղայրէթիյէ նիզամ ինթիզամընը պօղտուլար։

Պու իշլէն հազբրունտան պազրլարը քէնտիլէրի տէ ուֆթանարագ, եէքտիկէրինի ինթիզամա թէշվիգէ կիւճ հալ իլէ բէյ վէրմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլիրլէր։

Քէօյլէրտէն ալընան մալիմաթա նազարէն քէօյլիւլեր Պուրսալրլարտան չօգ էյի բէյ վէրմէյի վէ նիզամա բիայէթ իթմէյի պիլիյօրլար։ Լաքին նասրլ քի արզ իթտիք, պու կիպի ինթիխապաթտա վագբի թային իթմէյի, ֆիլան սաաթտան, ֆիլան սաաթա գատար սըրա իլէ բէյ գապալ օլունընը կիպի պիր իլան եաբըշտըրմամը վէ եախսա թէշլալ վասլթասրյա պիտիրմէյի։ Իչին թօհանքը նէրէսի տիր։ Հէր քէս ինթիխապ օլունան մէպուս զանընը իլէ քէնտինի նամզէտ կէօսթէրմէքտէ իտի։ Տահա ինթիխապընն նէթիճէսի անլաշըմամը, չիւնքի պագտրմ քի, նիզամ վար ամմա, անլայան եօգ տըր։ քէնտի իչիմէ կիթախմ։

ՊԷՆԼԻ

24 սեպտ. 1908

Գարիյէմիզտէ մէպուսան ինթիխապը իչիւն իքինճի միւնթէխիպլին մուամէլէի ինթիխապիյէսի իճրա գըլընընը։

Միւքէլլէֆ օլանլարրն սաաթի 508 օլուպ. գարիյէմիզէ „կէմէյիքտէն կէլէն մէմուրը մախսուս վէ գարիյէմէզին հէյէթը ինթիխապիյէսի հուզուրը իլէ բէյ վարագալարը միւքելլէֆիյինին թէվզի օլընը։

508 բէյտէն 507 բէյ գազանարագ հաճի Ռէթէոս աղա Խաչիկեան իքինճի միւնթէխիպ օլաուս։ Խարիճէտ պիր բէյ պիր տիկէրի գազանը իսէ տէ, պու տա Ռէթէոս աղանընն բէյի իտի։

Գարիյէմիզ էհալիսինին պու կիպի ինթիխապարատա հէր քէսին թէվէճճիւ-

---

ՍԻԱՍԻ ԲՕՄԱՆ

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԸԼ

ՇԱՐԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻՆԻՆ ՔԷՍՊ ԻԹՏԻԿԻ ՀԱԼ

1853-1908

Ֆրանսա վէ Ռուսիա պէօյիւք հիւքիւմէթլէրի եալընըզ պու մէսէլէտէ այրրլապիլիր, եալընըզ պուրատա մէնֆաաթլարը թէխալիւֆ, բօլիթիգալարը թաարուզ իտէպիլիր իտի։ Ֆազլա օյարագ Ֆրանսատա Ֆրանսըզ-Ռուս իթթիֆագը ալէյհինտէ պիր ֆըրգա տա վար իտի. պինաէնալէյհ կէրէք մաթպուաթ, կէրէք էֆքեարը ումումիյէ վասթասրյա աչրլաճագ միճատէլէ, մահիրանէ իտարէ օլունըրսա մագսէտտ խրամէթտէն խալի գալմայաճաղը կիպի Ֆրանսըզլար հրսսիյաթը ինսանիյէթ վէ ատալէթ մէվզուի պահս օլունճա պիկեանէ տուրամայան պիր գավմ օլտրգալարընտան, պունըն տա այրը պիր թէէսիրի օլմագ թապիի էտի։

Ինկիլթէրանըն Գրպրը մուգավէլէնամէսինտէն սոնրա, Երմէնի մէսէլէսինի նա՞սլ էլէ ալտրզընը, Երմէնի գոմիթէլէրինին Ինկիլիզ թօրրաղընտա նասլ պիր մէրճի պուլտըգլարընը եօգարրտա իյդահ իթմիշ իտիք։ պինաէնալէյհ Երմէնի սաքին օլան մահալլէրտէ վէխիմ գարբշրգաբգ նէչէթ իտինճէ հէր քէս Ինկիլիզ բարմաղընտան շիւպհէ իտիլմէմէլի տիր։

Մ. Բօլ Գամպօն խարիճիյէ նազարը Մ. Գազմիր Բէրիյէյէ կէօնտէրտիկի 1894 փեբր. 2ի թարիխլի թահրիրատա՝ Պապը Ալէնին իթթիխազ իթտիկի շիտտէթլի պիր մէսէլէքը սիյասի եիւզինտէն քէսգր վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

1894 սէնէսի խաչ մէվսիմինտէ Սասսուն հէվալիսինտէ սաքին քիւրտլէրէ Երմէնիլէր արասընտա զայէթ էհէմմիյէթլի իսթիլաֆաթ պաշ կէօսթէրտի։ Չօգ կէչմէմէն պու միւնազասաթ էվվէլլերի մէրքէզը իտարէսի Լոնտրա վէ Սթամբուլա իքէն պիլահիրէ Թիֆլիսէ նագլ օլունանն Հնչակ գոմիթէսինին էսէրը թէրթիպաթը մահիրանէսի օլարագ պիւթիւն Պիթլիս վիլայէթիյէ Մուշ հէվալիսիւ սիրայէթ իթտի։ Թիւրքլէր պունլարը պատրրմագ իչիւն զայէթ շիտտէթլի թէտպիրլեր իթթիխազ իտիյօրլար իտի։

Ինկիլթէրա Պերլին ահտամէսինին 61երճի մատտէսինին թաթպիգի զրմիրնտա օրալարտա իճրաի թահգիգաթ իչիւն գոմիսէրլէր թայինի թէքլիֆինտէ պուլընտը։ Ռուսիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի տէ իչէ իշթիրաք իտէրէք օնլար տա քէնտի գոմիսէրլէրինի Ինկիլիզ գոմիսէրլէրինէ պիրլէշտիրտիլէր։

Մամաֆիհի մէսէլէ օլտըզը եէրտէն խարիճէ չըգարագ Եվրօպա բօյիթիգասընընն տահրէն չուռուլինէ կիրէմէյօր իտի։

Տէրքէն 1895 սէնէսի օգոստ.ին նիզինտէն քէսգր վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

«Պու մէսէլէտէ պէնիմ ճէրրահլըգ վազիյֆէսինի իյֆա իտէճէկիմ զանընընտա տիւշմէյինիզ... ֆագաթ չուրասը մուհագագագ քի, թէհլիքէ օնը իճապ իթտիրէճէք տէրէճէտէն տուն տէյիլ տիր վէ տէվամ իտէճէք տիր. օրթատա պիր մէրքէզը միւնֆէսիս վարտրը քի խասթալըգ պուրատան Իվրօպանընն ագասը ազիմէսինէ սիրայէթ իտէպիլիր։»

Լօրտ Սալիզպօրի՝ նութգընա չուսուրէթլէ խիթամ վէրիյօր իտի։

«Սայ ու հիմմէթ զէմանը տահա կէչմէտի. հազբրլրգ տէվրլսի տէ հէնուզ զայիլ օլմամըշ տըր։»

Պու սէօզլէր էվվէթ պէնտէն 40 սէնէ էվվէլ Գրըմ մուհարէպսինին մուգատտէմսինտէ պիրինճի Նիգօլանընն Ինկիլիզ սէֆիրի սըր Համիլթն Սէյմօրա սէոյլէտիքլէրի սէօզլէրին հէմէն հէմէն այնը իտի։

Հայէթինտէ Լօրտ Սալիզպօրի, Լօրտ Բէմբրէնին եէրինէ խարիճիյէ նէզարէթինէ կէլինճէ, իչ ալիչտի. լօրտ Սալիզպօրի Տուվը չէհրինտէ սէօյլէտիկի ուղուն պիր նութգտա՝ Թիւրք իմբէրաթօրլրղընն չօգ կէչմէմէն ատալէթը թարիխէ չարբրլարագ օրթատան գալգաճաղընը պիր քէչգ իլէ անլաթարգտան սոնրա տէյօր իտի քի,

«Պու մէսէլէտէ պէնիմ ճէրրահլըգ վազիյֆէսինի իյֆա իտէճէկիմ զանընընտա տիւշմէյինիզ... ֆագաթ չուրասը մուհագագագ քի, թէհլիքէ օնը իճապ իթտիրէճէք տէրէճէտէն տուն տէյիլ տիր վէ տէվամ իտէճէք տիր. օրթատա պիր մէրքէզը միւնֆէսիս վարտրը քի խասթալըգ պուրատան Իվրօպանընն ագասը ազիմէսինէ սիրայէթ իտէպիլիր։»

Լօրտ Սալիզպօրի՝ նութգընա չուսուրէթլէ խիթամ վէրիյօր իտի։

«Սայ ու հիմմէթ զէմանը տահա կէչմէտի. հազբրլրգ տէվրլսի տէ հէնուզ զայիլ օլմամըշ տըր։»

Պու սէօզլէր էվվէթ պէնտէն 40 սէնէ էվվէլ Գրըմ մուհարէպսինին մուգատտէմսինտէ պիրինճի Նիգօլանընն Ինկիլիզ սէֆիրի սըր Համիլթն Սէյմօրա սէոյլէտիքլէրի սէօզլէրին հէմէն հէմէն այնը իտի։

Ինկիլթէրանըն Գրպրը մուգավէլէնամէսինտէն սոնրա, Երմէնի մէսէլէսինի նա՞սլ էլէ ալտրզընը, Երմէնի գոմիթէլէրինին Ինկիլիզ թօրրաղընտա նասլ պիր մէրճի պուլտըգլարընը եօգարրտա իյդահ իթմիշ իտիք։ պինաէնալէյհ Երմէնի սաքին օլան մահալլէրտէ վէխիմ գարբշրգաբգ նէչէթ իտինճէ հէր քէս Ինկիլիզ բարմաղընտան շիւպհէ իտիլմէմէլի տիր։

Մ. Բօլ Գամպօն խարիճիյէ նազարը Մ. Գազմիր Բէրիյէյէ կէօնտէրտիկի 1894 փեբր. 2ի թարիխլի թահրիրատա՝ Պապը Ալէնին իթթիխազ իթտիկի շիտտէթլի պիր մէսէլէքը սիյասի եիւզինտէն քէսգր վէխամէթ իտէն Երմէնի իդթիշաթընն նասրլ հուսուլէ կէլիպ եայլարընը իյդահ իտիյօր իտի։

1894 սէնէսի խաչ մէվսիմինտէ Սասսուն հէվալիսինտէ սաքին քիւրտլէրէ Երմէնիլէր արասընտա զայէթ էհէմմիյէթլի իսթիլաֆաթ պաշ կէօսթէրտի։ Չօգ կէչմէմէն պու միւնազասաթ էվվէլլերի մէրքէզը իտարէսի Լոնտրա վէ Սթամբուլա իքէն պիլահիրէ Թիֆլիսէ նագլ օլունանն Հնչակ գոմիթէսինին էսէրը թէրթիպաթը մահիրանէսի օլարագ պիւթիւն Պիթլիս վիլայէթիյէ Մուշ հէվալիսիւ սիրայէթ իթտի։ Թիւրքլէր պունլարը պատրրմագ իչիւն զայէթ շիտտէթլի թէտպիրլեր իթթիխազ իտիյօրլար իտի։

Ինկիլթէրա Պերլին ահտամէսինին 61երճի մատտէսինին թաթպիգի զրմիրնտա օրալարտա իճրաի թահգիգաթ իչիւն գոմիսէրլէր թայինի թէքլիֆինտէ պուլընտը։ Ռուսիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի տէ իչէ իշթիրաք իտէրէք օնլար տա քէնտի գոմիսէրլէրինի Ինկիլիզ գոմիսէրլէրինէ պիրլէշտիրտիլէր։

Մամաֆիհի մէսէլէ օլտըզը եէրտէն խարիճէ չըգարագ Եվրօպա բօյիթիգասընընն տահրէն չուռուլինէ կիրէմէյօր իտի։

Տէրքէ

հիւնի գաղանմը օլան պիր զաթա միւթթէֆիգէն ըէյ վէրմէսի չայանը թանէն կէօրտիւմիւզէն իչու վարագարէ իւէ մէնմունիյէթիմիզի արզ իտէրիզ։

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ
ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՇԵԱՆ

ՊԷՅՐՈՒԹ

17/30 սեպտ 1908

«Ճէրիտէի Շարգիյէ» կազէթասընան 7011 նումէրօլը օգոստ. 28 թարիխի նիւսխէսինէտ Մեկքիսեդեկ Կարապետեանըն էնիյէթիմի սուի իսթիմալ իտէրէք իբրա իթմիշ օլտուղը սըրգաթ վէ թախթէքեարլըգլարա տաիր իպանաթը քեամիլ վէրիմիշ օլտըզը, գարիբնը քիրամ տէրսաթըր իտէպիլիր։ Պու տէֆա սեպտ.ին 10ընէը կիւնիւ պիտայէթի ճէզա մանքէմէսի մէրգուտը 120000 ղ.ը էն վէ մանքէմէ մէսարիֆինին թանսիկնէ վէ ճէզա գանունամէսինին 155ճնճի մատտէսինին անքեամընա թէվֆիգէն իւչ սէնէ մանպուսկէթինէ պիւթթիֆաղ հիւքմ էյլէտի։ Իյթէ ատալէթ եէրինի պուլտը։

ՊԱՐՍՈՒՄ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

—o—

ՊՐՈՒՍԱՏԱ ԷՐՄԷՆԻԼԷՐ ՄԷՊՈՒՍ ԻՆԹԻԽԱՊ ԻՏԷՊԻԼԷՃԷՔԼԷՐ ՄԻ

Բ.

Պրուսա, 22 սեպտ. 1908

Շու հալտէ մատամ քի իբրա զըլընան ինթիխապաթ նէթիճէլէրի վիլայէթ մէրքէզլէրինէ հար իտիրմէմիշ վէ գանունէն հէր պիր լիվա վէ եա սանճագ մէրքէզի՝ այրը այրը մէպուս ինթիխապ իտէճէքլէր տիր, նուճիւզը միւքէյլէֆէսի ագալի 25000ի թէճավուզ իթմէյէն պիր ունսըրտան՝ պուլունտրզը սանճագ տախրլինտէ մէպուս ինթիխապնա մուվաֆֆագիյէթ պէքլէնիլէմէզ։

Պինէնալէյէ էկէր հէր միլլէթ էֆրատընտան տա նուճիւզը էսասիյէլէրի նիսպէթինտէ մէպուս պուլունսըն կիպի պիր արզու վէ մէյլի ճիտտի մէվճուտ իսէ, եա ումում սանճագլարըն միւնթէխիպը սանիլէրին նէթիճէի ըէյլերի վիլայէթ մէրքէզինէ կէլմէք իւզրէ պիր վիլայէթտէն հէր գաչ մէպուս ինթիխապ իթմէք լազըմ իսէ, վիլայէթին սանճագլարընա նահիյէ իթթիխաղ օլընան մէրքէզլէրտէ օլ գատար մէպուս իւզէրինէ ըէյ հիրիթմէյի վէ հավօտ ինթիխապ օլընճագ մէպուսլարընա ատէտինի նիսպէթ իւզրէ թէֆրիգ վէ թային իթմէյլի, մէսէլա՝ պիր սանճագտա ալթը եա եէսի մէպուստան չու գատարը Թիւրք, չու գատարը Ռում վէ էրմէնի իլէ Միւսէվի օլմագ իւզրէ միւսաատէի գանունիյէ օլմալը տը։

Իլէրուտէ միւսավաթ հագգընտա իչիտիլէճէք սըզըլթըլար չիմտտէն նազարը տրգագթա ալընը իսէ զանն իթմէյզ քի պու ատաքլէրիմիզ ըէտտ օլունսուն։

Հէր ճիտտի միւսավաթբէրվէր վէ ուխսվէթբէրվէր օլանլար՝ ինթիխապը մէպուսան գանունընին պազը մէվատտընին թաատիլինի թալէպտէն կէրի տուրմայագալար տը։

Շիմտիքի հալտէ նուճիւս նիսպէթինտէ մուվաֆֆագյէթ պէքլէմէք զայիտ տիր։

Իքինճի, էվսաֆը մաթլուսլի հայիզ օլուպ օլմաղզլարընը թանգիգ վէ թային իթմէքսիզին նամզէտլէրին ատէտինի չօղալթմագլա հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, մունթէխիպլէրին եանըլմալարընա սէպէպսիզէթ հասը օլմուշ օլուր։ Միւնթէխիպլէրին ատէտի միւսավէթ օլմուշ օլսա, նամզէտին չօգալընընա պէխս եօգ իսէ տէ, նուճիւս նիսպէթինտէ աղ օլաճագ միւնթէխիպլէրին ըէյլերինի այրը այրը նամզէտլէրէ իթա իթթիքլերի կիպի նէթիճէյէ պօչա զամէթ ալտըգլարընը կէօրէճէքլէր տիր։

Իւչինճի, ումուրը ըէմմիյէտէ տէվրը իսթիպտատա մախսուս վէ միւնասբը օլան խաթր վէ թամա կիպի գանունը վէ նիզամ ու ինթիզամը իտարէի իրելլ իտէն ֆէնա իսուլյար տահա բրօթեքտորլարընը միւրմմիրլէր տիր։ Պազըլարը՝ խաթրը իչիւն նաէկ ատօսթլարընը նամզէտ իրայէ իտէրէք մէպուս կէօրմէք արզուսընա տրրլար։ Պազըլարը՝ վիճանալարընա գարշը օլարագ խաթրը իչիւն տօղրուլը սէօյլէմէքտէն չէքինիյորլար, պազըլարը տա հիւզ ագլբեորլար, պիր չէյ սիւալ իթտէն պիւէ իքի սէօզիւն պիրիպիրինէ ույմագ պէյանաթտա պուլունյորլար, եա պունլարդն իչինտէ խաթրը իչիւն չաշըլանպք վէ «ալտանտըմ» տէյնէլ՛ր։

Տահաղ վար, պունլար խաթր իչիւն հագիգաթը այագ ալթընա ալանլար իտի։

Թամա իչիւն օլանլար տահա չօգ տրր։ Պունլար տա մէպուսլրգ իչիւն թախսիս օլունան մասչ վէ իսարճրահա կէօզ տիբէրէք մէպուս օլմագ թամաընա տիւշմիշէր տիր։ Պիրճէ պու հէր իքի գըսըմլարտա միլլէթ վէ վաթան խայինի ատտ օլունմագա սէպ տրրլար։ Զաթէն պիր ատէմ հէր հանկը վազիֆէյէ օլտուր իսէ օլսուն, վազիֆէսինտէ գուսուր իթմէքտէն չէքինմէյօր սիսէ, գանսուրընը եիւգիտնէ վէրմէն պիլէ եկնէ թէքեասիւլինտէ տէվամ իտիյօր իսէ, օ ատէմ խային տիր, էօյլէսինի թանըմալը վէ վազիֆէսինտէն թարտ իթմէյի տիր։

Եա՝ մունթէխիպլէր, էկէր իչինիզտէ կազէթա օգույապիլէնէր վար իսէ, ագլընըզ էրմէյօր վէ մուսթագիմ վէ միւզթէտիր զէվաթը թանրմայօր իսէնիզ, եա մունթէխիպլիքտէն իսթիֆա իտինիզ, հասատ պուլընընըզընը մանալատ էն տօզրու թանրլան ատէմին ըէյինէ միւրաճաաթ իտինիզ. ծնատ էօյրէնինիզ տէ բասթ կէլէնին սէօզիւնէ գանմայընը։

Եա տիզ, թամա իչիւն մէպուսլըզա հարիս օլանլար, (հէր նէրէտէ վար իսէնիզ) նամէկ վէ նազարդ իսէնիզ, պուրնունը նամզէտլիյէ ուզաթմայընը, սանրա թէխայեիլ իթտիկինիզ թախսիսաթ պրունընըզտան կէլիր։ Իչթէ պու տէֆաքի պէյանաթըմըզ պիր ազ ուզուն օլտու իսէ տէ, նազարը միւթալէայա ալընճա անլայըլըր քի պուրատա պէքլէնիլէն նիսպէթտէ մէպուս ինթիխապը միւսսէր օլմայաճագ տրր։

ԽԻԹԱՄ

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԹՈՒՐՔԻԱ
ՎԷ
ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՊԱՇ ՎԷՔԻԼԻՆԻՆ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸՆԸՆ ՆՈՒԹԳԵԱՐԸ

ԹՈՒՍՈՒՍԻ ԹԷԼԷԳՐԱՖԻԱՐ

ՖԻԼԻՊԻ 26 սեպտ. — Պուլկարիսթան ըրէնսի պուկիւն էօյլէնտէն սօնրա պուրայա միւվասէլէթ իտէրէք, մէրասիմ ֆէվգէյտատ իլէ խթիթգալ օլունը։ Բէսմը խթիզգալտա էճնէպի գօնսօլօսլարը հազը պուլընմատըգլարը կիպի, գօնսօլօսխանէլէրտէ պայրագ տախ չէքիլմէմիշ տիր։ Բրէնս բազար կիւնիւ Սօֆիայա տահիլ օլաճագ տը։ Ֆիլիպէ Իսլամ էհալիսինէ ըիյասէթ իտէն միւթթիյէ ըրէնս թարաֆընտան էսէրը թէվէճճիւ կէօսթէրիլմէմիշ իսէ տէ զիյանֆէթ տավէթ իտիլմիշ տիր։

Բրէնս՝ Պուլկարիսթանտաքի Իսլամ էհալիսինին պունտան սօնրա տահա բահաթ եաչայաճագլարընը Ֆիլիպէ միւթթիսինէ պէյան իթմիշ վէ միւլիմանլարա սէլամընը թէպլիղ իթմէսինի թէնպիհ էյլէմիշ տիր։ Շիմտի ասքէրի գիւպտէ ըրէնս Ֆէրտինանտ չէրէֆինէ զիյաֆէթ վէրիլիյօր, նիւմայիշլեր տօնանմա եաբըլըյօր։

Բրէնս պուրայա կէլտիկինտէ բէսմի իւնիֆորմայը կիյտիկի հալտէ քիլիսէյէ կիթմիշ տիր։

Թրընօվա սօգագլարընա իլանը գրաւիյէթէ տաիր թաալիգ օլընան պէյանանմէյէր, պու քէրրէ Ֆիլիպէ սօգագլարընա տահի եաբըշտրրըլմըշ տրր։

ՍՕՖԻԱ 26. — Իրվայէթ կէօրէ, Պուլկարիսթան իսթիգալընտան տօլայը բրէնս Ֆէրտինանտը թէպրիգ իտէն էվվէլա Նունան գրալը օլմուշ տրր։ Պատէհու Գարատաղտան, Ֆրանսա բէհօր վիսքէլաը Մ. Գէլմանսօտան, բէհօր ճիմմուր Մ. Ֆալիէրտէն խուսուսի թէպրիգ թէյէկրաֆլարը կէյտիկի տահի բիվայէթ օլընրյօր։ Պազը Ռուս ժէնէրալը, կրան տիգլերի տէ պէյանը թէպրիքաթ էյէմիշլեր տիր։

Աւսթրիա՝ Պուլկարիսթան խսթիգալլարը թաստիգէ հազը տրր։ Սրբպիսթան-Պուլկարիսթան հուսուտընը թանքիմ իչիւն Պուլկարիսթան թարաֆընտան եվամիր վէ թալիմաթ վէրիմիշ տիր։ Անվալը հազրէէ ասքէրէյէ միւզաքէրէ իլէ ֆէվգէյտատ միւշավէրէտ պուլընմագ իչիւն ինթիյաթ ժէնէրալլարը Սօֆիայա տավէթ իտիլմիշլեր տիր։ Ինթիյաթը ասքէրի թահթը սիկահա սավէթ օլունմըշ տրր, ժէնէրալ Բաբրիգօֆ. ժէնէրալ Սաֆօֆ, ժէնէրալ Բէթրօֆ գօմանտան թային գրընմրշլար տրր։ Ասիյէ նազրը՝ Պուլկարիսթանը իլանը խսթիգալը իւզէրինէ արթըզ գարիթիւլասիօնլար (Տէվլէթը Ալիյէ իլէ Եվրօբա հիւքիմէթլերի արասընտա ագտ օլունան ատթիգ անտանմէլեր ատքեամընը)։ Պուլկարիսթանտա ճարի վէ մերի օլմայաճաղընտան, պունլարդն լաղմ խուսուսընը մանքէմէլէրէ էմր իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանը հէր թարաֆընտա սիւքիւն հիւքմէրմա տրր։ Ֆագաթ պու սիւքիւն իչինտէ հազրիլգալար իթրա օլունրյօր։

ՍՕՖԻԱ, 8 հոկտ։— Բրէնս բազար կիւնիւ Սօֆիայա կէլէճէք, պուրատա եարբլաճագ բէսմը խսթիգալտա բօյիթգա մէմուրլարը իչթիրաք իթմէյէճէք տիր։ Բօյիթգա մէմուրլարը իլէ հիւքիմէթ արասընտաքի մուխտալաթտա նէ բրէնս նէ գրալ նամարը զիքր օլընմամագ իչիւն մուամէլաթ, հիւքիմէթ նամընա եաբըլըյօր։ Պուլկար գուվվէի բէտիֆէսինին այ պաշընա գատար թահթը սիկահա գալմասընա գապինէճէ գարար վէ էմր վէրիմիշ տիր։

ՍՕՖԻԱ, 10— Հարպ մէհիթմիզ կէօրիւմէքէ պէրպակէր, գուվվէի բէտիֆէսինին էմրէ հազրը պուլընմասը պու սապահ թէպլիղ իտիլմիշ տիր։

*** Սէլանիքաէ վէ Բումէլինին սաիր ճիհէթլերինէ, Բուլգար, Սըրպար, Ուլահար վէ հաթթա Պուլկարլարընը պիր գըսմը Պուլկարլարընը իլանը խսթիգալ հարաքէթինի թագպին իտիյօրլար։ Պու մէսէլէյի միլլէթլէր իթթիհատ վէ թէրգագը ճէմիյէթի իլէ միւթթահիտլէն միթինկէր ագտը թէչէպպիւսաթընտա պուլընըյօրլար։

Սանտանջինին եարասը չիֆայագ օլմագ իւզրէ տիր։ Մէրգումին պու մեճբուհիյէթի Մակեդոնիատա հիչ պիր թէեիր հասըլ իթմէմիշ տիր։

*** Ալեքսանդրա պաշ վէքիլի Մ. Ասքիթ Լէվէն տէ իտրատ էյլէտիկի պիր նութգատա Ինկիլթէրա մէշրութիյէթ իտարէի Օսմանիյէյի մուհաֆազասը նիյէթը գաթիկսինտէ պուլունտրզը ճիհէթլէ Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընը, մէգբիր մուահէտէյի իմզա իտէն տէվլէթլերին մուվաֆագաթլարը օլմատան ինիալ իտէմէյէճէքլերինի Ավթրիա-Մաճարիսթան իլէ Պուլկարիսթանա թէպլիղ իթմիշ տիր։ Մ. Ասքիթ նութգընա ատվամ իտէրէք տէմիշ տիր քի՝

«Թուրքիայը հիւրը վէ միւսթագիլ պիր միլլէթ ատրճէճինինտէ եիւքսէլմէն սուլթէրվէր ինգիլայընը Ինկիլիզ գավմը արասընտա հասըլ էյլէտիյի մուհասպէթ գատար սամիմի վէ ումումի պիր թէվճճիհ վէ խայրխահլըզը Ինկիլթէրատա ասրըմըզ վուգուսաթլարընտան բէք ազը հուսուլէ կէթիրէպիլմիշ տիր։ Օսմանը ինգիլայընը բէհալերի ալի, զարազըզ ֆիքրլերի քէնտիլէրինէ բէհպէր իթթիխաղ իթմիշ օլտըգլարը կիպի, եէնի հիւքիմէթ պու կիպի ինգիլայարտա թէսատիֆ օլընան միւշքիլաթին էն ազըյլա իտարէի ումուրա պաշլամըշ տրր։ Իյթէ տէվլէթը ալիյէնին հալ վէ վէզգը զայէթ իւմիտպախշ իքէն Պուլկարիսթանընը խթիղալը վէ հէման այնը զէմանտա Պօսնա վէ Հէրսէքին Ավթրիա վէ Մաճարիսթանա իլհագը իլէ պու մէմնունիյէթպաշչ հալ պիրտէն պիրէ վէ քէմալը չիտտէրէք սարբլմըշ տրր։ Պու իքի վազգա թապիի թուրքիատա նէգբէ լէ թէլագգը իտիլմիշ, ֆագաթ այնը զէմանտա շայանը թագտիր պիր սիւքիւն վէ իթիհալ կէսթէրիլմիշ տիր։ Վագը օլան պու հարէքէթէը տէվլէթլերին մուվաֆագաթըյլա մէշրու վէ գանունի պիր շէքլ ալմատըգճա տէվլէթլեր արասընտա հիչ պիր հիւքմէ օլամայաճաղընը Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընընը իհլալընտան մէսուլ օլան տէվլէթլերէ իհթար իթմէք Ինկիլթէրա հիւքիմէթինին վազիֆէսի տիր։

Թուրքիայա քէնտի մէնաֆիինին մուհաֆազասը իչիւն եէնը իգթիսարըմըզտա օլան հէր շէյի եարաճաղըմըզը պէյան վէ թէէմին իթմէք խուսուսընտա ալա թէրէյտիւտ իթմէյիզ։

Եէնի Օսմանը հիւքիմէթինէ մուհապպէթինի իսպաթ իթմէք պու մէմլէքէթին էն սամիմի արզուսը տրր։ Ինկիլթէրա՝ Տէվլէթը Ալիյէնին թէտրիճի վէ միւթէմամի թէրագգըյատտ նահլ օլմասընը թէմէննի իտէր։»

***

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸ

ՍԸՐ ԷՑՎԱՐ ԿՐԷՑԻՆ ՆՈՒԹԳԸ

«Պէրլին մուահէտէնամէսինի իմզա իթմիշ օլան սաիր տէվլէթլերին հէբսինին բիզալարը օլմագսըզը հիչ պիր տէվլէթ վէ հիւքիմէթին պէյնէլմիլէլ միւնագտ պիր մուահէտէնամէ ահքեամընը տէյիշտիրմէյէ հագգը պուլունտրզընը թասատիգ իթմէյէճէկլիմիզ կիպի սաիր տէվլէթլերին վէ պիլասա մէսէլէի հազրլէթէ տուշար տուրուտան տօղրույա ալէգատար պուլընան Թուրքիանընն ֆիքրի իսթիմգաճ օլընմագսըզը իթթիխաղ վէ իճրա օլունան պիր գարար նէթիճէսինի տէ գապուլ իտէմէյիզ։ Հէր հանկի պիր հիւքիմէթին արզու վէ հավէսինէ կէօրէ պէյնէլմիլէլ միւնագտա մուահէտէլէր ահքեամընը իհլալ իտիլմէսի ֆարզ օլունըրսա էմնիյէթի ումումիյէթինին նէ՞ տրեթլէ մուհաֆազա վէ իպգա իտիլէճէյի ճան սիւալ տրր։ Եվրօբատա թէպլիհաթը ազալտըլմասը լէհինտէքի ճէրեանը էֆքեար տահմա իլերի կիթմէմէք իտի։ Էկէր հէրքէս պէյնէլմիլէլ մուահէտաթը իմզա իտէնլէրին ըիզասը ալընմագսըզը պիրէնպիրէ տեյիտրեպպիլէճէյի գօրգուսը գարշուսընտա պուլընըրսա մէսարիֆին ազալտըլմասը ֆիքրի վիճուտ պուլամագ։ Հալը հազրատա Պէրլին մուահէտէսինին եէնտէն մէֆքրը թէագիգ վէ միւզաքէրէյէ վազը թագտիրընտէ Թուրքիանընն մէնաֆիի վէ մէվզուրնէ գաթիէն բիայէթ օլընաճաղը թէէմմունաթլըյա վաբէտ զայէ իտիլմէմէսի ճիտտէն արզու օլընը։ Եէնի Օսմանը հիւքիմէթինին վազիֆէլէրընի միշքիլէշտիրմէք ատյիլ պէյքիաէ գօյալամաթըրաճագ պիր շէքլ վէ սուրէթտէ հալ ու թէսվիյէ օլընմասընը չիտտէթլէ արզու իտէրիզ։ Իտարէի ճէտտէ ալէյհինտէ իճրա օլընաճագ հէր տիրլիւ հարաքէթ չիմտիյէ գատար միւսալէմէթքարանէ ճէրէեան իտէն թէշէպպիւսաթը իսլահքարանէյէ պիր մուհարեպէ բէնկի վէրճէճէք տիր քի, պու հալ Թուրքիատա տէրտսաթի իճրա պուլունան թէնսիգաթը մէն իլէ պէրաակր Մակեդոնիյայը, Եթմէնիսթանը հա ը սապրգա (գարըշըգլըղա) իտտէ իթթիքանն պաշգա պիր շէյէ եարամայաճագտը։ Մամաֆի պու անէ գատար թէհատտիւս իտէն վուգուաթընը, սուլը իհալ իտէպլիճէճկի զանն օլունմամալը տրր։ Զիրա սիսրէն իճրա օլունան թաատիլաթը մատտիյէ հատտը զաթընա պու տէրէճէ ազիմ պիր էհէմմիյէթի հազ տէյիլ տիր։ Պուլկարիսթան էսասէն մուխթարիյէթի իտարէյէ մալիք իտի։ Մուխթարիյէթի իլէ խթիգալ ատրասընտա իսէ մատատէն մէվճուտ օլան ֆարգ պէօյիւք տէյիլ տիր»։

Պու նութգլարա տաիր «Իգտամ» կազէթասը պէրվէճէհը աթի իտարէի քէլամ էյլէյօր։

«Ինկիլթէրա պաշ վէքիլի Մ. Ասքիթ իլէ խարիճիյէ նազրը սըրէտտուար Կրէյտէն պու զէմանտա իչթէ պէօյլէ նութգլար պէքլէնիր իտի։ Պէօյիւք քիւչիւք տէվլէթլերէրն հէր պիրի էյլերինտէ պալթալարա, պուշգալարա Պէրլին մուահէտէսի պինասընը եըգմաղա չալըշտըգլարը սրրատա գուվվէթլի պիր սէտտանրն «նէ՞ եարբյօրսընըզ» տէմէսինէ լիւզում վար իտի։ Հագգ վէ ահտանն պու գատար բայմալ օլմայաճաղընը սէօյլէյէճէք հիչ պիր տէվլէթ պուլընմագ իսէ, պիլթիւն տէվլէթլեր իչթիրաքը ճիւրմտէն ֆարզը օլմայան տէրին պիր սիւքիւն տալարա, եալընզ մուահէտէնամէյի ըրթանալար տէյիլ՝ ուզագտան սէյիրճի գալանլարընն տահի նամուսը բայմալ օլաճագ իտի։

Բուխա պիլէ Ֆրանսանընն էն մաղլուպ օլտուղը պիր հէնկեամտտ Բարիզ մուահէտէնամէսինին Գարատէնիզ միւթէպիզ ահքեամընը խօտ պէխօտ չըզնայամամըշ, Լօնտրատա պիր գանֆէրանս ագաընա թէչէպպիւս էյլէմիշտիր։ Ինկիլթէրանընն տէտիկի կիպի մուահէտաթընն թահմիլ իթթիկի վէզաֆիտէն պիր տէվլէթի պի բէրվա քէնտինի չըգարբրբաս վիճանը ամմ՝ նէ՞ տիր։

Թահտիսի թէպլիհաթ. սուլ վէ միւսալէմէթ, հագգ, ահտ կիպի սէօզլէրինէ նէ՞ թէկսիրի գալը։ Պու սէպէպլէ միւշարիէյէ Մ. Ասքիթ իլէ Սըր Էտուար Կրէյ եալընըզ Օսմանը օլմագ սրբեթրյա տէյիլ ինսան օլմագ, հագգա բիայէթ լիւզումընը հրսս իթմէք, վիճտան սահիսի պուլընմագ սրբեթրյա տա միւթէչէքիւրիզ։ Եալընըզ պիզ տէյիլ հագգինաս, ահտբէրվէր պիւթիւն մէսէնի գավմարտա պու նութգընն տէրեճէի թէէսիրինի թագտիր էյլէմէլի տիրլեր, Պիր քէրրէ պու նութգարտաքի աչըգ։ վազիհ, սարիհ պէյանաթա, պիր քէրրէ տէ Պարօն տ'էրէնթալընն միշէվվէյ սէօզլերինէ պագըլընը։ Հագգ իլէ նահագգ եէքաթկէրինէն նէ գատար ֆարգը իսէ պու իքի նութգտա օ տէրեճէ պիրպիրինէ միւպայիտ տիր։»

***

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՅԱ ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ

Ինկիլթէրա բէհօր վիւքէլաը Մ. Ասքիթէ մէզքիւր նութգընտան տօլայը «Իգտամ» կազէթասը միւտիրի թարաֆընտան տիւն ագշամ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէչիտէ իտիլմիշ տիր.

«Զաթը ասիլանէյէրի թարաֆընտան իյտատ իտիլէ վէ հիւքիմէթի մէշրութէի Օսմանիյէ հագգընտա պէօյիւք պիր խայրխահլըզը վէ գըյմէթատար պիր մուավէնէթի հավի պուլընան նութգընտան տօլայը պիւթիւն Օսմանլըլար գրալ էտուատտ հազրէթլերինին հիւքիմէթիյէ Զաթը ալիյէրինէ պէօյիւք թէչէքքիւրլեր իտէրլեր։ Եաչասը՛ն Ինկիլիզ մէլէթի։»

ԱՇՄԷՏ ՐԻԶԱ ՊԷՅԻՆ ՊԷՅԱՆԱՔԸ

«Թան» կազէթասընընն Տէրսաատէթ մուխապիրի Ասմէտ Ռիզա պէյէ վուգուպուլան միւլագաթընը չու վէճէյէ հիքեայէ իտիյօր։

«Պու պէօյիւք հատիսէ հագգընտա Ասմէտ Ռիզա պէյ տէտի քի՝

—Եվրօբանընն թավր ու հարէքէթինէ ճիսայէթ տէմէքտէն քէնտիմի ալամայօրըմ։ Թուրքիատա եէնի չէյէր եարապիմէք իչիւն տախլիտտ սիւքիւն վէ ինթիզամա իհթիյաճմընը վար տրր։ Պիզիմ պու նիզամ վէ ինթիզամը մուհաֆազայա սայ ու զայրէթ իթտիյիմիզ սըրատա Եվրօբա լրար պու ինթիզամը պօզաճագ գարբշըգլըզլարա մէյտան վէրիյօրլար։ Պուրատա հէր շէյտէն իսթիֆատ իթմէյէ հազրը պիր ըէազսիօնէրլէր ֆըրգասը վար տրր։

— Պուլկարիսթան իսթիգալլընը Թուրքիա իչիւն հարպը իյմագ իտէճէք պիր սէպէպ կիպի թէլագգը իտէ՞ըմիսինիզ,

—Այր, չինքի Պուլկար իսթիգալը վազիյէթի հագիգիյէտ հիչ պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրմէյօր։

—Ֆագաթ Պալգանտա պուլունան տիկէր հիւքիմէթլերտէ այնը սուրէթլէ հարէքէթ իտէճէք օլուրսա՞։

—Օ զէման թապիի հարպ վուգուա կէլիր։ Օրտուլարըմըզընն վէ պիլասասա իքինճի օրտունընն չէվգ վէ դայրէթի օ բատտէէտ տիր քի ղալէպէ իտէճէյիմիզէ գաթիէն էմնիյէ։

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ ՄԷՍԷԼԷՔԻ

Իթալիանընն Սէլանիկ պաշ շէհպէնտէրի, Իթթիհատ վէ Թէրգագը ճէմիյէթի մէրքէզը ումումիսինէ կէլէ էք, Իթալիա հիւքիմէթինին Պուլկարիսթան իլանը խսթիգալը իլէ Պօսնա-Հէրսէքին Ավթրիա-Մաճարիսթան թարաֆընտան պիրէշմէսինէ թարաֆտար օլմասընը զաթընա պու էրէճէ ազիմ պիր էհէմմիյէթի հազ տէյիլ տիր։ Պուլկարիսթան էսասէն մուխթարիյէթի իտարէյէ մալիք իտի։ Մուխթարիյէթի իլէ խթիգալ ատրասընտա իսէ մատատէն մէվճուտ օլան ֆարգ պէօյիւք տէյիլ տիր»։

Պու նութգլարա տաիր «Իգտամ» կազէթասը պէրվէճէհը աթի իտարէի քէլամ էյլէյօր։

«Ինկիլթէրա պաշ վէքիլի Մ. Ասքիթ իլէ խարիճիյէ նազրը սըրէտտուար Կրէյտէն պու զէմանտա իչթէ պէօյլէ նութգլար պէքլէնիր իտի։ Պէօյիւք քիւչիւք տէվլէթլերէրն հէր պիրի էյլերինտէ պալթալարա, պուշգալարա Պէրլին մուահէտէսի պինասընը եըգմաղա չալըշտըգլարը սրրատա գուվվէթլի պիր սէտտանրն «նէ՞ եարբյօրսընըզ» տէմէսինէ լիւզում վար իտի։ Հագգ վէ ահտանն պու գատար բայմալ օլմայաճաղընը սէօյլէյէճէք հիչ պիր տէվլէթ պուլընմագ իսէ, պիլթիւն տէվլէթլեր իչթիրաքը ճիւրմտէն ֆարզը օլմայան տէրին պիր սիւքիւն տալարա, եալընզ մուահէտէնամէյի ըրթանալար տէյիլ՝ ուզագտան սէյիրճի գալանլարընն տահի նամուսը բայմալ օլաճագ իտի։

Բուխա պիլէ Ֆրանսանընն էն մաղլուպ օլտուղը պիր հէնկեամտտ Բարիզ մուահէտէնամէսինին Գարատէնիզ միւթէպիզ ահքեամընը խօտ պէխօտ չըզնայամամըշ, Լօնտրատա պիր գանֆէրանս ագաընա թէչէպպիւս էյլէմիշտիր։ Ինկիլթէրանընն տէտիկի կիպի մուահէտաթընն թահմիլ իթթիկի վէզաֆիտէն պիր տէվլէթի պի բէրվա քէնտինի չըգարբրբաս վիճանը ամմ՝ նէ՞ տիր։

Թահտիսի թէպլիհաթ. սուլ վէ միւսալէմէթ, հագգ, ահտ կիպի սէօզլէրինէ նէ՞ թէկսիրի գալը։ Պու սէպէպլէ միւշարիէյէ Մ. Ասքիթ իլէ Սըր Էտուար Կրէյ եալընըզ Օսմանը օլմագ սրբեթրյա տէյիլ ինսան օլմագ, հագգա բիայէթ լիւզումընը հրսս իթմէք, վիճտան սահիսի պուլընմագ սրբեթրյա տա միւթէչէքիւրիզ։ Եալընըզ պիզ տէյիլ հագգինաս, ահտբէրվէր պիւթիւն մէսէնի գավմարտա պու նութգընն տէրեճէի թէէսիրինի թագտիր էյլէմէլի տիրլեր, Պիր քէրրէ պու նութգարտաքի աչըգ։ վազիհ, սարիհ պէյանաթա, պիր քէրրէ տէ Պարօն տ'էրէնթալընն միշէվվէյ սէօզլերինէ պագըլընը։ Հագգ իլէ նահագգ եէքաթկէրինէն նէ գատար ֆարգը իսէ պու իքի նութգտա օ տէրեճէ պիրպիրինէ միւպայիտ տիր։»

***

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՅԱ ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ

Ինկիլթէրա բէհօր վիւքէլաը Մ. Ասքիթէ մէզքիւր նութգընտան տօլայը «Իգտամ» կազէթասը միւտիրի թարաֆընտան տիւն ագշամ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէչիտէ իտիլմիշ տիր.

«Զաթը ասիլանէյէրի թարաֆընտան իյտատ իտիլէ վէ հիւքիմէթի մէշրութէի Օսմանիյէ հագգընտա պէօյիւք պիր խայրխահլըզը վէ գըյմէթատար պիր մուավէնէթի հավի պուլընան նութգընտան տօլայը պիւթիւն Օսմանլըլար գրալ էտուատտ հազրէթլերինին հիւքիմէթիյէ Զաթը ալիյէրինէ պէօյիւք թէչէքքիւրլեր իտէրլեր։ Եաչասը՛ն Ինկիլիզ մէլէթի։»

ԱՇՄԷՏ ՐԻԶԱ ՊԷՅԻՆ ՊԷՅԱՆԱՔԸ

«Թան» կազէթասընընն Տէրսաատէթ մուխապիրի Ասմէտ Ռիզա պէյէ վուգուպուլան միւլագաթընը չու վէճէյէ հիքեայէ իտիյօր։

«Պու պէօյիւք հատիսէ հագգընտա Ասմէտ Ռիզա պէյ տէտի քի՝

—Եվրօբանընն թավր ու հարէքէթինէ ճիսայէթ տէմէքտէն քէնտիմի ալամայօրըմ։ Թուրքիատա եէնի չէյէր եարապիմէք իչիւն տախլիտտ սիւքիւն վէ ինթիզամա իհթիյաճմընը վար տրր։ Պիզիմ պու նիզամ վէ ինթիզամը մուհաֆազայա սայ ու զայրէթ իթտիյիմիզ սըրատա Եվրօբա լրար պու ինթիզամը պօզաճագ գարբշըգլըզլարա մէյտան վէրիյօրլար։ Պուրատա հէր շէյտէն իսթիֆատ իթմէյէ հազրը պիր ըէազսիօնէրլէր ֆըրգասը վար տրր։

— Պուլկարիսթան իսթիգալլընը Թուրքիա իչիւն հարպը իյմագ իտէճէք պիր սէպէպ կիպի թէլագգը իտէ՞ըմիսինիզ,

—Այր, չինքի Պուլկար իսթիգալը վազիյէթի հագիգիյէտ հիչ պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրմէյօր։

—Ֆագաթ Պալգանտա պուլունան տիկէր հիւքիմէթլերտէ այնը սուրէթլէ հարէքէթ իտէճէք օլուրսա՞։

—Օ զէման թապիի հարպ վուգուա կէլիր։ Օրտուլարըմըզընն վէ պիլասասա իքինճի օրտունընն չէվգ վէ դայրէթի օ բատտէէտ տիր քի ղալէպէ իտէճէյիմիզէ գաթիէն էմնիյէ։

ԻԹԱԼԻԱՆԸՆ ՄԷՍԷԼԷՔԻ

Իթալիանընն Սէլանիկ պաշ շէհպէնտէրի, Իթթիհատ վէ Թէրգագը ճէմիյէթի մէրքէզը ումումիսինէ կէլէ էք, Իթալիա հիւքիմէթինին Պուլկարիսթան իլանը խսթիգալը իլէ Պօսնա-Հէրսէքին Ավթրիա-Մաճարիսթան թարաֆընտան պիրէշմէսինէ թարաֆտար օլմասընը զաթընա պու էրէճէ ազիմ պիր էհէմմիյէթի հազ տէյիլ տիր։ Պուլկարիսթան էսասէն մուխթարիյէթի իտարէյէ մալիք իտի։ Մուխթարիյէթի իլէ խթիգալ ատրասընտա իսէ մատատէն մէվճուտ օլան ֆարգ պէօյիւք տէյիլ տիր»։

Պու նութգլարա տաիր «Իգտամ» կազէթասը պէրվէճէհը աթի իտարէի քէլամ էյլէյօր։

«Ինկիլթէրա պաշ վէքիլի Մ. Ասքիթ իլէ խարիճիյէ նազրը սըրէտտուար Կրէյտէն պու զէմանտա իչթէ պէօյլէ նութգլար պէքլէնիր իտի։ Պէօյիւք քիւչիւք տէվլէթլերէրն հէր պիրի էյլերինտէ պալթալարա, պուշգալարա Պէրլին մուահէտէսի պինասընը եըգմաղա չալըշտըգլարը սրրատա գուվվէթլի պիր սէտտանրն «նէ՞ եարբյօրսընըզ» տէմէսինէ լիւզում վար իտի։ Հագգ իլէ նահագգ եէքաթկէրինէն նէ գատար ֆարգը իսէ պու իքի նութգտա օ տէրեճէ պիրպիրինէ միւպայիտ տիր։»

***

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՅԱ ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ

Ինկիլթէրա բէհօր վիւքէլաը Մ. Ասքիթէ մէզքիւր նութգընտան տօլայը «Իգտամ» կազէթասը միւտիրի թարաֆընտան տիւն ագշամ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէչիտէ իտիլմիշ տիր.

«Զաթը ասիլանէյէրի թարաֆընտան իյտատ իտիլէ վէ հիւքիմէթի մէշրութէի Օսմանիյէ հագգընտա պէօյիւք պիր խայրխահլըզը վէ գըյմէթատար

տիկինէ հիշ չիւպէՀ եօգ իսի։ Պարոն Տէրէնիանին Պէրլին մուահէՀէանմէսի-նէ վաղը իմգա իսէն տէվլէթլէր թարաֆընտան քէֆիյէթի իշագրն թագտիր իսիլէՀկինէ էմնիյէթի թամէսի պուլընարգինը պէյան իթմէսի, չիւսէՀսիզ քի մէմնունիյէթլէ թէլագգը օրնանմագ սլը։ Զամէնն ասվալը վագրանը նէգիսի մուհաֆազա իսիլմէք սուրէթիյլէ իճլա իսիլմիշ տիր։ Եէսի Բազար սանճաղընտան ասքէրիմիգին չէքիլմէսի տէվլէթի Ալիյէ իշին գրյմէթտար պիր գարզըլըգ տըր։ Սանճագ հագգընտաքի մէտպիր հիւքիւմէթիմիզէ խարիճիյէ նազրլարբմրգին մէյրութիյէթը Օսմանիյէնին տէվամ ու պագաարնա էմնիյէթլէրի օլարզընը իսպաթ իթտիկի կիպի, Սեսթրիա-Մաճարիսթանին թէվսիի արազի ֆիքրինտէ պուլընարզընա տաիր տէվէրան իսէն բիվայէթլէրի տախի թէՀքզիպ իթմէքտէ տիր։

ԹԻՒՐՔ ԿԱԶԷԹԱԼԱՐԸՆԸՆ ԷՖԵՌՏԱՐԸ

ՇՈՒՐԱՅԻ ԻՒՄՄԷԹ

«Տէվլէթլէրին տօսթլըզը» մէգալէսինէն։

«Պիր հատիսէի խարիճիյէ զուհուրինտէ հէման հէր քէս հաթթա բէսը իտարէտէ պուլընալար պիւէ պիւա իսթիյար պագալմ ֆիլան տէվլէթ նէ տէյճէք, նէ կարաճագ տէյու տիւշինիյօր, հալպուքի տէվլէթլէր արասընտաքի տօսթլըգ թէմամրյա գուվվէթ վէ մէնֆաաթ իւզերինէ թէէսիս օլունմըշ տըր։ Տէվլէթլէր արասընտաքի տօսթլըգ թէմամրյա գուվվէթ վէ մէնֆաաթ իւզերինէ թէէսիս օլունմըշ տըր։ Տէվլէթլէր արասընտաքի տօսթլըգ սիպսիյէտ իսէ, ինչ իսիլէն պիր հարաքեաթը զասիպանէ կկիպ թէլագգը իթմիշ տիր։»

«Վազիֆէլէրիմիզ» մէգալէի ասքէրիյէսինէն.

«Ասքէր օլմայանլարընը պիլմէտիքլէրի պու իսնէ սէնասթտան պահս իթմէլէրինէ, քէնտի հրս վէ թասավվուրլարընա կէօրէ. պիզի մաղլուպ վէ եա մուզաֆֆէր կէօսթէրմէյէրինէ պիր չէյ տէմէյէլիմ, ֆագաթ վազիֆէմիզէ, գանունմըզա էսիր կկիպ մութթալը օլալմ... չօգ պաղրան, իլանը հարպտան էվվէլ տիւման բայթամթընա կիրէճէյիզ տէյն օրտուլար տայմա մաղլուպ օրտուլար տըր։ Սէսսիզ չալըշան ատամլարտան, օրտուլարտան գօրդուլըր։ Վաթան մէՀաֆըզլարընտանըմ տէմէք գօլայ, ֆագաթ օ մուհաֆըզընն վազիֆէսինի պիլմէք վէ օ վազիֆէնին հէր տիւրլու խիճապթընա կէօրէ հարէքէթ իթմէք վէ զահմէթլէրինէ գաթլանմագ կիճ տիր։»

ՄԻԼԼԷԹ

Անմէտ Բէֆիգ պէյին «Թուրքիա վէ Աւսթրիա» մէգալէի սիյսիյէսինէն։

«Աւսթրիա վէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթլէրինին հարաքեաթը խոստէրանէլերի պաչը հիւքիւմէթլէրին մէնաֆիինէ քիւլլիյէն մուղայիր տիր։ Եզճիմէթ Թուրքիանընն պիր մուհիպպի, հուրրիյէթին համիսի օլան Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Աւսթրիա իլէ Պուլկարիսթանը պու հարէքէթը զարիպանէլերինի գաթիին թանըմայաճաղընը պէյան իթմիշ։ Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազրը Սբ Էտուարտ Կրէյ իյրատ իթտիկի նութգատա Աւսթրիա վէ Պուլկարիսթանընն հարէքեաթը վագրասընը միւսալէմէթը ումումիյէի իլալ իտէր պիր հարաքեաթը զասիպանէ կկիպ թէլագգը իթմիշ տիր։»

ՍԷՐՎԷԹՐ ՖԻՐԻՆՈՒՆ

«Եունանիսթան վէ Կիրիտ» մէգալէսինէն։

«Կիրիտտէ սթաթօ գուօյլըթ պտիլ վէ թազէիր իտէճէք սուրէթտէ հէր նէ սուրէթտէ պիր թէքլիֆ վագը օլուրսա, ատա իւզերինտէ հագգր հիւքմանիսի պուլընան տէվլէթը Օսմանիյէյէ 4 տէվլէթ վասրթասըյլա վուգու պուլմագ լազըմ կէլէճէկի տէրքեաբ տըր։»

ԹԱՆԻՆ

Հիւսէյին Ճահիտ պէյին «Նէ՞նին ճէզասընը չէքիյորրզ» մէգալէսինէն։

«Պիզ հալէա Պուլկարիսթան բրէնսի վէ Բումէլիի Շարգի վալիսի տէյու քէնտիմիզի ալտատրյօր իտիք, մէքթէպլէրիմիզտէ Պուլկարիսթան պիզիմ տիր տէյու չօճուգլարըմրգա օգուրթյօր իտիք։ Պուլկարիսթան չօգտան պէրու կիթմիշ իտի, հէմ եալընըզ կիթմէքլէ գալմամըշ իտի. սրրի պիր իսմէն իպարէթ օլան զահիրի պաղրյա պիզ պիր գաթ տահա ֆէնալրգ եաքաճագ պիր հալտէ պուլընրյօր իտի, վէ զարար վէրիյօր իտի։ Իտարէի միւսթէպիտէ պունա տա գաթլանրյօր իտի։ Թէք մէսէլէ զահիրէն օլընմասընը տա, զահիրէն միլլէթ հիչ պիր չէյտէն խապէրտար օլմասընը տա, հագիգաթտա նէ եարբլրբսա եարբլսընը, զիյանը եօգ իտի։ Գօրգալարրն, խանիլէրին բօլմիթիգասը պու իտի։

«...Կիրիտ, պու պիւթիւն պիւթիւն զարբըզդ. զարիպ, ֆաճի պիր հատիսէ իտի. Կիրիտ էչիւն մուհարէպէյէ կիրիչմէկէ մէճպուր օլարագ թէսալոնանը սրհհէթէ մուպիր մէվգրարբնտա իսասթալգ նիւ գիճնէն պինէրճէկ վէֆիյսթա գաթլանտրգմրզ պիր մուհարէպէնին ևիւքիւնի թայրտրզընմրզ հալտէ, Կիրիտ էլիմպէն կիթմիշ իտի. Կիրիտ Եունան գրալրնրն օլու գօմսէր օլմուշ իտի, սօնրա պունրն ևէրինէ սապրգ Եունան պաշ վէքիլլէրինտէն պիրի կէթիրիլմիշ իտի։ Կիրիտ պիզիմ օլաուզը հալտէ օրատա պիր ասքէրիմիզ եօգ իտի։ Իտարէի հազըրէ Կիրիտի սէ էհալիյէ պիզիմ զանն իթտիրիյօր իտի. Միլօնա կէչիլէրինտէ, թէսալիա մուհարէպէլէրինտէ գանպարընը սէօքէն Օսմանլը գահրամանլարընտան չօղը զալէյանէ մուհարէպէլէրին նէթիյճէսի պէօյլէ պիր մաղլուպկէթէ չըզտըզընտան խապէրտար տէյիլ իտի։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՏԻԻՆԳԻ ճուման կիւնիւ Սէլամլրգ բէսմը ալիսի Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրըլմըշ տըր։

Զաթը հազրէթը Բատիշահի պիր ազ սօղուգ ալմալարընտան տօլայը բահաթսրզ օլմալարը հասէպիյլէ, Սէլամլրգ ալայը էսնասընտա տաիրէի մախսուսէտ հազրը պուլունան Աւսթրիա, Ֆրանսա վէ Բումանիա սէֆիրլէրինի գապուլ իտէմմիշլէր տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ Թէրագգը վէ Իթթիհատ ճէմիյէթի մէնֆաաթընա օլարագ ուսմամ Թիճճարը Օսմանիյէ Թարաֆընտան Թէրթիպ իտիլէն սէրկինին տիւն սաաթ 8 բատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Թէբէպաշը պաղէսթինտէ ինչա իտիլէն տաիրէի մախսուսէտ բէսմը քիւտամ իճրա իտիլմիշ տիր։ Սէրկի տաիրէսի զայէթ կիւզել սուրէթտէ Թէզեին իտիլմիշ տիր. Մէկճուտ օլան էչեանընն պիր գրսմը Թարաֆը Բատիշահտէն վէ Շահզատէկեան վէ Սուլթանլար Թարաֆընտան ինտա պույրլան զիպրյմէթ հէտիյէտէ վէ գրսմը տիկէրի էհալի Թարաֆընտան իթա իտիլէն էմթատատան Թէչքիլ օլընմըշ տըր։ Թարաֆը Բատիշահտէն Սէր գուրէնա Նուրի լաչա բէսմը քիւչատտա հազրը պուլընտըզը կիպի, տահա բէք չօգ զէվաթը քիրամ տախի հազրը պուլընմըշլար տըր։

Սէր գուրէնա Նուրի, բաչա սէրկի հէյեթինէ սէլամը Բատիշահիյի Թէպիզ իթմիշ վէ հէյեթը իտարէ մուգապէլէի լազըմէտէ պուլընարագ, սէրկինին հիմայէի Բատիշահիյէ ալընմասընտան տօլայը պէյանը Թէչեքքիւր էյլէմիշ տիր։ Բէսմը քիւչատ էմնասընտա 30 քիլիտէն զիյատէ պուլընան պիր հէյեթը մուսիգի է թարաֆընտան միլլի հավալար Թէբէննիւմ իտիլմիշ տիր։

Սէրկիտէ չահղատէկեանտան Անմէտ էֆ. հազրէթլէրի հազրը իտիլէր։ 3 սաաթ զարֆընտա 500 լիրա սաթըր օլմըշ տըր։

ՄԻԶԱՆ կազէթասը սահիպի Մուրատ պէյ, մուհիմմ պիր մէսէլէտէ զիմէտխալ օլմասընտան տօլայր տիւն Զապթիյէ Նէզարէթինէ չաղրըլմըշ վէ կէճէ սաաթ 6տա պիր արապայա պինտիրիլէրէք բէֆագաթընտա բօրս միւտիրի վէ մէմուրիյը զապթա պուլընտրզը վէ էթրաֆընտա սիւվարի բօլիսլերի օլտուզը հալտէ Հարպիյէ նէզարէթի միսաֆիրհանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մուրատ պէյին մէսէլէքինէ իչթիրաք իտէնլէրտէն Նազիֆ Սիրուրի տախի տիւն կէճէ կէճ վազրթ Զապթիյէ նէզարէթինէ թէվզրզ իթտիրիլէրէք Հարպիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլտիկի կիպի Գուղկունճուգտա մուգիմ Իւրեանի զատէ ճէմիլ մօլլանը տա թէվզրֆը իչիւն թէչէպպիւսաթը լազըմ իթթիսազ օլընմըշ տըր։

Մուրատ պէյ իլէ Նազիֆ Սիրուրի էվվէլէք ազամ սէրայա միւրաճաաթ իթմիշլէր իսէ տէ, գաբուճըլար քէնարլերինի գապուլ իտէմէյճէքլերինի սէօյլէմիշլէր տիր։

Տիրն Ֆաթիհ ճամիսինտէ տէրս վէքիլի Խալիս էֆ. վազ վէ Նասիհաթ իթմէքտէ իքէն Անմէտշամտի նամ չախս պիր գաչ տէֆա պի էտիպանէ թէարուզաթաա պուլընը վէ պու գատարլատա գալմայարագ պէլինտէն չրգարտըը գամայը կէօսթէրիր վէ «Լէթ պու կիւն պէն էօլմէյէ կէլտիմ, ֆէտակիմ» տէմիշ վէ էհալիյէ սալրըրմաղա պաշլամըշ տըր։

Անմէտ Համտի եագալանրպ ելինտէքի գամտ ալընմըշ տըր։ Ղալեանէ կելէն էհալի Անմէտ Համտիյի տէօյմիշլեր վէ ճամիսէն չրգարարագ զապթայա թէսլիմ իթմիշլեր տիր։ Մէրգուսմեն պաշը պիր գաչ եէրինտէն եարալանտրը ճիհէթլէ հապսանէի ումումի խաթախանէսինէ եաթրրըմըշ տըր։ Համտինին քէօր Ալի վէ Ապտուլգատէրին բէֆիզլէրինտէն օլտրը հէր հարէքէթինտէն անլաշըրյօր,

Միհիրիր Ֆուատ բաչա, էվվէլքի կիւն հուզուրը Բատիշահիյէ գապուլ իտիլէրէք իլթիֆաթը Շահանէյէ մազհար օլմուշ տըր։

Պոլ հաֆթա զարֆընտա Անատօլուա ն 20 վակօն, Բումէլիէն 35 վակօն Բուսնիատան 3,000 քիլէ, Պուլկարիատան 60,500 քիլէ պուղտայ իլէ, Բուսիատան 1750 չուվալ, Բումանիատան 700 չուվալ, Մարսիլիատան 5 60 չուվալ, պուլկարիատան 7890 չուվալ, Իթալիատան 2800 չուվալ ունե. վէ Անատօլուատան 108 վակօն Մէքսիկէն 2600 չուվալ ալրա կէլմիշ տիր։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

(Տիւնքի կիւնքի նիւսխէմիզէն տէվամ վէ խիմամ)

Գօնեա վիլայէթինտէ Թէրթիպ օլընան միւսապէգա. պիրինճի Թէրթիպ.—Թազէ գօղա

Միւքանֆաթլար

1. Ագչէհիրլի Լուգա Բաղաեան էֆ. 1 ալթուն միտալա վէ 1000 ղրշ.
2. Սիմոն Մինասեան էֆ. 1 կիւմիշ եալտրզը միտալա վէ 800 ղրշ.
3. Արապսուն պէյէտիյէ բէիսի Ահմէտ էֆ. 1 կիւմիշ միտալա վէ 800 ղրշ.
4. Ագչէհիրլի Լեւոն Էմիրեան էֆ. 1 կիւմիշ միտալա վէ 700 ղրշ.
5. Գօճակէ օղան Նազարէթ էֆ. 1 կիւմիշ միտալա վէ 600 ղրշ.
6. Ալթունեան Արթին էֆ. 1 թունճ միտալա վէ 600 ղրշ.
7. Շէյխ Բահմի էֆ. զաաէ Խալիլ էֆ. 1 թունճ միտալա վէ 500 ղրշ.
8. Յովսէփեան Կարապետ էֆ. 1 թունճ միտալա վէ 400 ղրշ.
9. Քեսթիպզատէ Ալի Բիզա էֆ. 1 թունճ միտալա վէ 300 ղրշ.

Պէօճէք եէթիշտիրմէ միւսապէգասը

Արթիմիատիս Եուվանաքի էֆ. 1 խուրտէպին վէ 700 ղրշ.

Նար գարիպէտի իճրա միւպաշրը 1 խուրտէպին վէ 500 ղրշ.

Օհաննէսօղլու Եղիա էֆ. 1 խուրտէպին էէ 300 ղրշ.

Ալթունեան Արթին էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Սիմոն Մինասեան էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Գօճակէօղեան Նազարէթ էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Ճէպարիլ Համբարեան էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Լեւոն Էմիրեան էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Կարապետ Ցակոբեան էֆ. 1 խուրտ. վէ 300 ղրշ.

Թուլթլըգլար միւսապէգասը

Արթին Ցարութիւնեան էֆ. 1 կիւմիշ միտալա վէ 500 ղրշ.

Իբրահիմեան Ցակոբ էֆ. 1 կիւմիշ միտալա վէ 300 ղրշ.։

Սթանպոլ 20/3 հոկտ. 1908

ՄԻՒՏԻՐԻՃԷՔ

ԱՉԳԱՅԻՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԻՆԹԻԽԱՊԸ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ուսում էրմէնիլէր Կաթողիկոսընն ինթիխապընա իշթիրաք իթմէկէ մախսուս տավէթնամէլէրին վիւրուտինի տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմը իտիք։ Պու տավէթնամէլէրի Տեղապահ Տ. Եղիշէ Սրբազան տիւն երեսփոխանլար հէյեթինէ թէպլիղ իթմիշ տիր։ 2 Բուսանի վէ 25 գատար ճիսմանի մէպուս հազրը պուլընտրգարը հալտէ միւզաքէրէ ճերէյան իթմիշ տիր։ Հազրըուստան Արիստակէս էֆ. Գասպարեան վէ Նշան էֆ. Ճիվանեան ինթիխապին պիր այ գատար թէէիր իտիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշլեր իսէ տէ, Օգթ. Տաղաւարեան, Պարգեւ Փափազեան էֆ.լեր պունրն միմքին օլամայաճաղընը պէյան վէ Գրիգոր Զօհրապ էֆ. տախի Բուսիա սէֆիրինէ եազըլաճագ ճէվապատէ պու ճիհէթին զիքր օլընմասընը պէյան էյլէմիշ տիր, զիրա էսասէն Կաթողիկոս ինթիխապը իչիւն պիր սէնէ միւտտէթ թային օլընմըշ իսէ տէ, տավէթնամէլէր օն այ սօնրա վիւրուտ իթտիկինտէն, պու միւտտէթ պիր այա թէնզիլ օլընմըշ օլույր։

Ազաի մէվճուտէնին էքսէրիսի ինթիխապին թէխիրի մէմուլ օլմասընը ֆիքրինտէ պուլընտրգալրընտան, հազրուն սէրնալ թաշրալարա հէր սէմթէ թէչէկրաֆլար քէշիտ իտէրէք բուհանի վէ ճիսմանի Պատգամաւորլարընը թային էյլէմէլէրի իչիւն թալիմաթ իթասընա գարար վէրմիշ վէ տիւն ազամ հէր թարաֆտա օ մէմլէտ թէչէկրաֆլար չէքիլմիշ տիր։

Օգթ. Տաղաւարեան էֆ. Տէրսաատէթ Պատգամաւորլարընն ինթիխապընա տա լիւզում կէօսթէրմիշ օլտուղընտան, տիւնքի ճիհիսատա ինթիխապ օլունան երեսփոխանլարընն ատէտի՝ 16 թաշրատան 49 Տէրսաատէթտէն վէ 20 տէ բուսանի օլուպ 85 է պալիզ օլտուղը թէհազգուզ էյլէմէքլի վէ պու մըզտար տախի էքսէրիյէթ թէչէքլ էյլէտիկինտէն, կէչէճէք չարչէնպէհ կիւնիւ Ազգ. Ժողովին ագար իթթիմայա տավէթ օլունմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Տիւնքի իճթիմատա գրսաթ օլունան տավէթնամէնին սուրէթի պիյրտէ տէրճ օլունմըշ տըր։ Տավէթնամէլէր 44 տատա օլուպ, 44 մանալ կէօնտէրիլիճէք տիր։ Պուլգարատան եարնրզ 14ի բուհանի վէ ճիսմանի վէքիլէրինի ինթիխապ իթմիշ տիր,

—Գահիրէատն Պզ. ս Նուպար բաչա միհթաճին իչիւն 30 լիրա իսանլ կէօնտէրմիշ տիր։

Մի հթաճին մէնֆաաթընա կէչէնլէրտէ պիր թէնէզզուհ թէրթիպ ալընտրզընտան, հասրլ օլան 1627 ղրշ. Բաթրիկանէյէ թէսլիմ էլընմըշ տըր։

Սիլիվրի էհալիսի տախի 520 ղրշ. կէնտէլմիշլէր տիր։

—Թաշրատան կէչէն էրմէնիլէր հագգընտա զապթաճա թանդիգաթ իճրա իսիլտիկինտէն կապէթալարտա պահս օլունմագտա օլարզընտան «Լգտամ» բէֆիգիմիզ պու կիւն չու սաթրրլարը եազրյօր։

«Թաշրատան կէչէնլէրին թէկզէրէ եօզլամասը էրմէնիլէր հագգընտա ճարի միւսթէհնա պիր թէտպիր տէյիլ տիր։ Պիլա իսթիհնա հէր եօճընն նէրէտէն կէչտիկի, նէրէյէ կիտէճէկի վէ նէրէտէ իգամէթ իտէճէկի ալեֆթէրը մախսուսընա գայտ օլունրը։ Պու թէտպիր սրրֆ ինգիպաթ նօգթաի նազարբյտ իթթիխաղ օլունմըշ տըր։ Մէմլէքէթիմիզտէ զապրթա վէ վէսաիթը սարէրէի մէտնէյէ հէնուզ էվրօբատա օլտուզը կիպի հալը թէքէմմիլտէ պուլընամատրզը իչիւն, պէօյլէ իպթիտաի թէտպիրլերէ միւրաճաաթ զարուրի տիր։

Թաշրատան կէչէնլէրին քիմ օլտուզընն վէ նէրէտէ իգամէթ իտէճէկինի բօլիսճէ մալիսմ օլմասը ճալիպը էմնիյէթ պիր քէֆիյէթ տիր։ Պու հալ քիմսէնին հիւրրիյէթը չախսիյէսինէ տօգունմագ մանէսասընը վէրէմէզ»։

Պու իյզահաթն հէրքէսճէ գանաաթպաիշ ատտ օլընճաաղը աշիքեար տըր։

—Բազար կիւնիւ Պէյօղլու Արհեստանոց տաիրէսինտէ սաաթ 10տա 40 քիչիտէն միւրէքքեպ պիր օրքեսթրօ թագզմը թէչէքքիլ իտէճէկինտէն, ամաթէօրլեր հազրը պուլընապիլիրլեր։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՃԷՄԻՅԹԻՆԻՆ

ՊԻՐ ԹԷՐԶԻՊ

Սօֆիա, 9 հոկտ. — Պուլատաքի Դաշնակցութիւն հէյեթի՝ հարպ վուգուը թագտիրինտէ մէզքիւր հէյեթին Սամանը հիւքիւմէթինէ ասքէր վէ բարա վէրմէյի թէքլիֆ իթթիկինէ տաիր օյան խապէրլերէ Սօֆիա կապէթալարը վասրթասրյա թէքզիպ իթմէքտէ տիր։

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՑԻՆ

ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

12րդ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

1. — «Ութէքսիօն տարրերը և Սահմանադրութիւնը». — Ատենախօս է. Ակնունի։

2. — «Ընտրական համարաշխութիւն այլ և այլ ազգերի մէջ». — Ատենախօս Ալի Օսման (նախկին աքսորեալ)։

3. — «Պահանջներ». — Ատենախօս Բարբարոս։

Տեղի կ'ունենայ Սամաթիա, հայոց եկեղեցին երեկոյեան ժամը 8ին (Ը. Թ.) 28 սեպտեմբեր կիրակի օր։

Մուտքը ազատ է.

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
Ցեղական Կոմիտէ

Կ. Պոլիս, 29 սեպտեմբեր 908

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Գալաթա Պօրսասընտա տիւն Իւնիֆիյէ 96.2 ղրուշա գատար չէգմըշ իսէ տէ, պիր արա Իզմիրաէ էրմէնիլէր իլէ Թիւրքլէրին Բումալար ալէհինտէ պիրլէշմիշ օլտուզընտան պիր արպէտա զուհուր իթթիկի վէ պու սրրատա պիր իքի քիշինին մէճբուն վէ Թէլէֆ օլտուզը հավատիօի շայի օլմասը իւզերի է Իւնիֆիյէ 1 ղրուշ տիւշմիւշ վէ ագշամ 95,11 ղ. գաբանմըշ տըր։ Պու սապահ Իւնիֆիյէ 98.23 աչըլմըշ տըր։

Շըմէնտրֆէր տախի տիւն 161.50 ֆր, չրգաբը հալտէ ագշամ օ ֆիյաթա գաբանմըշ, հալպուքի պու սապահ 157½ ֆր. գաբանմըշ տըր։

Սամանը ֆօնտօլարընտան մաստա տիկէր պիլումում էսնամ վէ թահվիլաթ իւզերինէ պու կիւն էրէ իճէ տիւշկինլիք կէօրիւլիյօր վէ պու տա ասվալը սամամիյէնին զայրը միւսաիտ հալինէն նէշէթ իտիյօր իսէ տէ, Գալաթա պօրսասը հէման հէր կիւն չու եա պու չայրանը թէէսրի թահրինտա տախի ֆիյաթլարը տիւշիւրմէկէ մէյեալ պուլընը։ Տիւն Իզմիր շայիասը իւզերինէ Իւնիֆիյէ 1 ղրշ. տիւշտիկի կկիպ, կէչէն կիւն տէ Բէօր Ալինին պիր գաչ հէմասը իլէ Մապէյնը Հիւմայունա կկիթմէսի Իւնիֆիյէ 20 բարա տիւշիւրմիշ տիր։

Պունլար զարիպ հալլէր օլմագլա պէրապէր բէք պէօյիւք մազարրաթլարը օլտուզը տա աշիքեար տըր։

ՀՐԱՒԻՐԱԳՐԻՆ ՊԱՏԱՃԷՆԸ

ԼՕՆԴՈՆԻ ԱՐՔՈՅ ԵՊԱՐՔՈՍԻ
ՍԻՆՕԴԻ ՍԲՐՈՑ ԷՋՄԻԱԾՆԻ
(Առաջ կաթողիկոսական)
Թ. 2752
Ի 8 ԳԵԿ. ՌՕՅԻ (1907 ամի)
Ե. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Ս. Աստուածածնի թեմին Հայոց ...ի խնդալ ի Տեր

Սրբազնագոյն Հայրապետն մեր եւ Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց Տ Տ. Մկրտիչ Ա. յետ հնգեամամեայ Հայրապետութեան, անքննելի կամօքն Աստուծոյ փոխեցաւ յաստեաց ի 29 Հոկտեմբերի ամսոյ տարւոյ 1907 ամի՝ թողուլով թափուր զԱթոռ Կաթողիկոսութեան Ազգիս և զմիաբանական ուխտ Սրբոյ Աթոռոյս ի վիշտս տրրտմութեան։

Ծանուցաւ զայս գոյժ սգաւոր Զերբուդ Սրբազնութեան և Զերօք համբրէն հոգևորական դասու և բարեպաշտօն հայազգեաց տիրանամ քաղաքաց և գիւղօրէից վիճակիդ Եկեղեցւոյ Զերոյ՝ ուղղել զջերմագին մաղթանս առ Քահանայապետն յաւիտենից Փրկիչն՝ հանգուցանել ի լոյս երեսաց իւրոց զհոգի բարեյիշատակ Հայրապետին մերոյ և զմեզ զսրբացեալ զուակունս Մօրն Լուսոյ Սրբոյ Կաթողիկէ Էջմիածնի՝ մխիթարեալ պահպանել օժանդակութեամբ և շնորհօք ամենազօր Սուրբ Հոգւոյն։ Հնազանդեալ կամաց Ամենախնամ Արարչին, յետ ամփոփելոյ Միաբանութեան Աթոռոյս ի հող տապանի զնչխարս հոգելոյս Հայրապետին եւ զկնի հոգելոյս զարժանն զեղանակէ անսայթաք առաջընթացութեան ներքին և արտաքին մասանց կառավարութեան Սրբոյ վանիցս և առաջի ունելով աչաց, զի ընտրութիւն նորոյ Պատրիարք-Կաթողիկոսի ըստ զօրութեան ԲԱՐԶԱԳՈՅՆ հաստատեալ կանոնադրութեան պարտի լինել ի լրանալ մինչ ամի յօրէ մահուան Հայրապետին, Սինօդս Սրբոյ Էջմիածնի անօրինեաց հասուցանել ի գիտութիւն Զերդ Սրբազնութեան և Քրիստոսասէր ժողովրդոյդ յանձն եղելոց Զերում հովուական խնամատարութեան, և յանձն առնել Զեզ ի ձեռն քաղաքական իշխանութեան տեղւոյդ հրաւիրել զհայազգի ժողովրդականս զսահմանեալ կանոնաց՝ առանձին լիմն ազգասիրական եռանդեամբ հոգւով մխիթարութեան, բարեպաշտութեան և սիրոյ, ընտրել ի մէջդ իւրեանց զպատգամաւոր մի երբև ներկայացուցիչ իւրեանց, և զնոսն ընտրութեանն հրաւիրել զնա՝ զընտրել պատգամաւորն գալ այսր ի Ս. Էջմիածին ընդ Զերումդ Սրբազնութեան որ էք ներկայացուցիչ համայն հոգեւորական դասուն Վիճակիդ, և ներկայ գըտանել աստ ի Մայր Աթոռս յերեսներորդ օր հոկտեմբեր ամսոյ առաջիկայ 1908 ամի առ ի ընտրել ի համայն հոգեւորականաց Ազգիս, ճիշդ պահպանութեամբ ծիսից և սովորութեանց սահմանելոց առ այս ըստ օրինի՝ զարժանաւոր յաչս Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի ի կառավարել զնկեղեցին Քրիստոսի եւ զհայրապետական թափուր մնացեալ Աթոռ Կաթողիկոսութեան ամենայն Հայոց, որպէս զի ընտրեալ զլուխն Սրբոյ Եկեղեցւոյ մերոյ վարեսցէ զհայրապետական իշխանութիւնն յամենայնի ըստ անստերիւր Աւետարանական վարդապետութեան և կանոնաց Սրբոց Հարց ի պարծանս լրութեան Ազգիս և ի պայծառութիւն եկեղեցւոյ մերոյ Սրբոյ և եթէ հանդիպցիք արգելանաց անձամբ ներկայ գտանել ի Ս. Էջմիածին ի ժամադրեալն աւուր, յայնժամ բարեհաճեսջիք առաքել ի ժամանակին զներկայացուցիչ Զեր զընտրեալն ի Զէնջ։ Իսկ եթէ ըստ անակնուռելի խիզ հան, գամանաց և դիպուածոց ո՛չ հոգեւոր ներկայացուցչի Սրբազնութեան Զերոյ եւ ո՛չ աշխարհական պատգամաւորն իրաւունս յայտնելոյ զկարծիս Զեր եւ զորոշումն առ այն, թէ զո՞ ոք յեկեղեցականաց գտանէք արժանաւոր այնմիկ վերատեսչման։ Հայրապետական իշխանութեան առաջարկել կանխաւ Սինօդիս գրաւոր զի մի՛ արգելցի ընտրութիւնն ի նշանակեալ աւուր։

Ի վերջ բանիցս, Սինօդս Սրբոյ Էջմիածնի՝ հանդերձ Ուխտիւ Միաբանութեան Սրբոյ Աթոռոյս միջնորդութեամբ ամենայն սրբութեանց հանգուցելոց ի Տաճարիս ամենաջերմեռանդն աղօթիւնք առ Աստուած հայցէ վասն համայն սգաւոր հոգեւորականաց և բարեպաշտօն ժողովրդականաց հայաստանեաց մեծաց և փոքրունց բնակելոց ի Վիճակիդ, զերկար կեանս, զյաջողութիւն ամենայն բարենպատակ գործոց և զբարգաւաճութիւն ամենայն առաքինական ձեռնարկութեանց, պահպանելով զամենեսեան զնոսա ընդ հովանեաւ ամենազօր Աջոյն իւրոյ անմիսա յամենայն երեւելի և անտեսանելի թշնամեաց ըստ հոգւոյ և ըստ մարմնոյ։ Ամէն։

Տեղակալ Ատենապետի Սինօդի
ԳԻՈՐԳ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Անդամք Սինօդի
ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿ.
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿ.
ԳՈՒՍԻԿ ՎՐԴ.
ԲԱՐԳԷՆ ՎՐԴ.
Կ. Պ. Ատենադպրի Ց. ՄՈՒՇԵԱՆՑ

ՍՕՆԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԼՕՆՏՐԱ, 9 հոկտ. — Աժանս Բիւթէրին խթիխապարաթընա նազարէն Շարգ մէսէլէսի հագգընտա պիր գօնֆէրանս խիգաաընա տաիր Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինէ հէնուզ պիր գարար իթթիխազ օլընմամըշ տըր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Պօսնա Հէրսէքին իշխագընա գարշը Սրբպիսթան հիւքիւմէթինին բրթէնթօսը Աւսթրիա - Մաճարիսթան խարիճիյէ նէզարէթինէ թէպլիղ օլընմըշ վէ ֆագաթ Աւսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան գապուլ իտիլմիշ տիր։

ՊԵՐԼԻՆ.—Պուկիւն էօյլէնտէն սօնրա խարիճիյէ նազրը Մ. Հէն Օսմանը սէֆարէթինէ կիտէրէք սէֆիր իլէ ուզուն պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Օսմանը սէֆիրի Սրբպ կէօնիւլիւ ասքէրինէ պիր Օսմանը պայրաղը վէրմիշ տիր։ Թիւրքիա լէհինտէ բէք պէօյիւք նիւմայիշլէր իճրա իտիլմէքտէ տիր։

Սգաւբէնա մէճլիսի եարրն ինիգատ իտէճէք տիր։

ՍԵԼԱՆԻԿ.— Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի թարաֆընտան Պուլկարիսթանին խթիդալը ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթմէք իւզրէ եարրն իչիւն պուրատա պէօյիւք պիր միթինկ թէրթիպ օլընրյօր։

ԲԱՐԻԶ, 9 հոկտ.—48 սաաթտան պէրու տէվամ իտէն էյիլէք էսէրի պու կիւն զայիլ օլմըշ տըր։ Սրբպիսթանան կէլէն խապէրլէր տախի սաի թէէսիր իճրա իթմիշ տիր։ Պիտաէնէյէ բիրացա ֆէնա տըր, Հէր չէյ սաթրըզդ տըր։ Իւնիֆիյէ 86,75է տիւշմիշ տըր։ Էճնէպի ֆօնտօլարը տախի բէք զիյատէ տիւշմիշ տըր։ Նիւ Եօրքատան կէլէն խապէրլէր տախի բիացանըն տիւշկինլիկինի կէօսթէրիյօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 9 հոկտ.

Ինկիլիզ էսհամը Ինկ, լիր.	85.
Օսմ. էսհամը Իւնիֆիէ	88.
» » » գաբանտը	88.50
Օսմանը Պանգասը	17.
Բուս 4	77.
Պուլկար իսթիգրազը	99.
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25.27

Բարիզ 9 հոկտ.

Գենսօլիսէ Իւնիֆիյէ աչրլը	87.90
» » գաբանտը	86.75
Ֆրանսրզ էսհ. 3 ֆր.	094.85
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	162.25
Օսմանը բէժիսի էսհամը	335.
» Պանգասը	677.
Բուս 4% 1906	96.60
Գրէտի Լիմնէ	1160.
Իթալիա էսհամը	102.75
Սբանեալ	93.40
Թրանսվաալ	50.50
Գամպիօ իչ այ վատէ	25.105

Վիէննա 9 հոկտ.

Լօնտրա իւզերինէ Գամպիօ	239.
Բումէլի չըմէնտրֆէրի ֆր.	177.70
Օսմ. Բէժի ագ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէէ միապայէա օլունաճագ իւչ նէվ պաճա մէվգրի միւնագասայա վազ օլունաճաղընսան, չէրաիթը միթէֆէրրիայը ամլամագ վէ միւնագասայա ասիլի օլմագ իսթէյէրէրին 100ատ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միթէպէր քէֆալէթինամէի միւսթասրպէն նիհայէթ սասաթ 10ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհայա կէլմէլէրի։ 3—3

23 իյլուլ 324

ԳԷՐ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՍԸՆԷ

ԶԵՐ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

Բայց մի յուսահատիք. Ձեր ճեռքայ տիրութիւնը, որ կը թուի թէ ցկեանս պիտի տեւի, աբեզատեւ ազգաբնակութեան ապայբնեբեան տակ մը պիտի անհետանայ, եւ դուք Փիւնիկին նը-մանաբար կ'սատնաճաք, ձեր նախնիներուն գերեզմանին վրայ դեռ ոչ մեռած ու կորովը պիտի ստանաք, եթէ գործածէք Սրբոյ Էմիլսիոն։

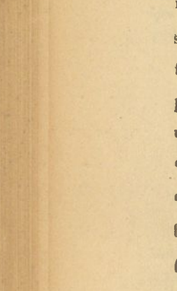

Մինչ պոռնան-կին ուժն ու գեղեցիկ այս դեղը՝ «Զինորոգ» մարդոյ վերստանաք։

ՄԻՆՉ ՊՈՌՆԱՆ-ԿԻՆ ՈՒԺՆ ՈՒ ԳԵՂԵՑԻԿ Այս ԴԵՂԸ՝ «ԶԻՆՈՐՈԳ» ՄԱՐԴՈՅ ՎԵՐՍՏԱՆԱՔ։

ԷՄԻԼՍԻՈՆ

ՍՐՔՈԹ

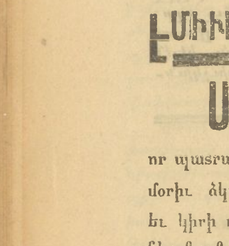

որ պատրաստուած է մօրիւ ձկան իւղով եւ կիրի ու ասոյի հիբոֆոսֆիթով, որ զօրաւոր վերանորոգիչ մրն է, եւ որուն անընդհատ երեսամեայ յաջողագործածութիւնը ապահոված է իր տիեզերական համբաւը։

ԿԸ ԾԱԽՕՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԴԵՂԻ ՄԹԻՆՈՒԱՆՈՅՆԵՐԸ

Emuls

ՊԷՕՅԻՒՔ ՊԻՐ ԹԱՍԱՐՈՒՓ

ՍԷՆԱԱԲԸՆ ՍՕՆ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼԻՅԷԹԻ

Մաթլուպ էլմըգտար հարաբէթին դապիլը խարէսի վէ ֆիւզուլի քէսմիւր թասարրուֆը իչիւն սէնսաաթը քեսֆեֆչի մէհարէթի մէվճուտ օլարը կիպի, անթբասիթ գօզ վէ գարտիֆ քէսմիւրի եանմազլա 12ատէն 24 սաաթ զարֆընտա պիր տէֆա օլոտուրլան Սգաչիա սիսթէմինտէ սօն իսթիրաճնտան պուլընան պու սօպալարը վի Օսմանը մամուլաթընտան զայէթ մէթին վէ զարիֆ խարէլի եէմէք սօպալարը վէ հէր նէվ չինի սօպալար վէ քեսֆեֆլի լէվազիմաթը վէչիմայէ պանեօլը վէ սաբրէ իյթիրա իչիւն սէնիյը վաֆիրէտէն պէրու ումումին մաղհարը էմնիյէթ վէ թէվէֆֆուհի օյան Պապը Այի ճատտէսինտէ 19 նօմէրօտա Բարսէլս Զէրքէզեան էֆ.նին սօպաճը մաղազաճը թէչրիֆ ըթմէք էվվէնկիյէթ վէ խորիֆատէ ճիտէթիյլէ զէվաթը քիրամա թավսիյէ օուրը։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ

ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարրյա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիկ, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա, վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մրսրը արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՔԼԷՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. հոկտ.ին 17նէի ճ. էրթէսի կիւնիւ «Գրիմէ» Դարատէնիզտէն։

Ալաֆ. հոկտ.ին 11 ինի բազար ագշամը «Տանիւպ» Մարսիլիատան։

Սկսած. հոկտ.ին 14ինէի չարշ. կիւնիւ «Սիսօն» Մարսիլիատան։

Ալաֆ. հոկտ.ին 12նէի չարշէնպէհ կիւնիւ «Սիսօն» Դարատէնիզտէն։

Ալաֆր. հոկտ.ին 19նը բ. էրթէսի կիւնիւ «Պաղտատ» Մարսիլիատան։

ՀԱՐԱՒԱՐԷԹ ԻՏԷՃԷՔԻ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆ. հոկտ.ին 12ինէի բզ. էր. կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4 տէ գարատան Պարէչինին սիւվար օլտուղը «Տանիւպ» վաքորը Սամսոն, Թրապիզօն վէ Պաֆուտա։

Ալաֆ. հոկտ.ին 15 նէի բէնճէչնպէհ կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4 տէ գարատան Լըմմնկէնին սիւվար օլտուղը «Մէնէկալ» վաքորը՝ Իզմիր, Վաթի, Պէյրութ, Անթաքիա, Մէրսին, Իսկէնտէրուն, Լարնագա Թրիպոլի, Եաֆա վէ Հայֆայա։

Ալաֆ. հոկտ.ին 19նը բզ. էր. կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 4 տէ գարատան Պօսթանըն սիւվար օլտուղը «Պաղտատ» վաքորը տօղրուտան տօղրույա Սուէսայա։

ալաֆ. հոկտ.ին 17 ինի ճ. էրթէսի կիւնի ագշամ ալաֆ. սաաթ 4 տէ գարատան Գաղանօղլանին սիւվար օլտուղը «Գրիմէ» վաքորը Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ, Պարսրլա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

ալաֆ. հոկտ. 21 ինի չարշ. կիւնի ագշամ ալաֆ. սաաթ 4 տէ գարատան Լոսմանը սիւնար օլտուղը «Սիսօն» վաքորը Սէլանիկ, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Գումբանիա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ, Լօնտրա, Էքս Լէպէն, Ճենովա վէ Բարի Լիոն-Մէտիթէրանէ չըմէնտըֆէրլէրինին էն իւլէք սթասիօնլարը իչիւն տախի պիլէթ վէրէպիլիր։

ԵՕԼՃԷ ԲՕՍՓԱ ՎԱՒՕՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1 ինի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 275 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 260 ֆր.։

2 ինի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 200 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 160 ֆր.։

ԹԻՒՃԱՐ ԷՆԵԱՍԸ ՆԱԳԼ ԻՏԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐԸ ԻԶԻՒՆ

1 ինի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 200 ֆր. Մարսիլիա իչիւն 160 ֆր.։

Ֆամիլիա իլէ կիտէնլէր իչիւն խուսուսի չարթլար իլէ սուհուլէթ իպրազ օլունտըղը կիպի, ադիմէթ վէ ավէթ պիլէթի տախի վէրիլիր։

Տահա զիյատէ մալումատ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մամանէատ Սիթէ Ժրանսէգատ մէրքէզ ագէնթէլիկինէ վէ Սթամպօլտա Պաղչէ Դարուսընտա կէօմրիւկ գումրկնտէքի ագէնթէխանէյէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ՔԻՆԻՆ ՄԻԿՕՆ

ԳՈՒԼԼԱՆԸՆԸԶ

ՏՕՏՈՔԼԷ.ՏՕՏՈՔՍԷՋ ՎԷ ԲԷԹՈՕԼ ԲԼԷԹ

ՔԻՆԻՆԱ ՄԻԿՕՆ սուրը՝ խուսուտի պիր վէճէյլէ խալ օլրնմըշ օլուպ, սայլարը չօղալթմագ իչիւն էն պիրինճի նէպաթի խասսէյէրի հավի օլտուղընտան, պուրը սերին թութար, սայլարըն բէնկինի տէյիտիրմէգ, վէ ատքիւմէսինէ մանի օլուր։ Վալիտէյէր՝ չօճուգլարընբզ իչիւն ՔԻՆԻՆԱ ՄԻԿՕՆ սույունը գուլլանընընզ քի, իւէրուտէ բարլագ, կիւզէլ վէ սըգ սայլարա մալիք օլսունլար։

ԵՆԷԼԱՆԻ ԴԷՔՕԸ.— Միլանօտա ՄԻԿՕՆ վէ չիւրէքքեասը։

ՄԱՆՈԼԸ ՖԷՐՈ-ԷՐԻԼՏՐԸ.— Պէյօղլուտտա Թիւնէլ խանընտա Մ. Սալպէրթի, Գալաթատա Մ. Սթավրօ Եանօրլօ։

Թաչրալարատան օլունանսբարրյաթ իչիւն եալընզը Միհրան Փափազեան վէ չիւրէքքեասընա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ Պապը Այի ճատտէսի Ն° 6 էրմի

ԿԻՒԶԷԼԼԻԿԻՆ ԳՈԾԼԸԶԱՆ ԽՈՕՍՍԱՆԻ ԻԼԳ ԵՎ ԱՌ-ՈՒՏՔԱԳ ԱՌԱՋԱՐԸ ՈՒ ԼԻՄԱԳ ՏԷՐ

ՄԻՆՉ ԴԻՆ ԳԻՆԻՆ ԳՈՐԾԱԾ ԿԻՒՆԷՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ԴԵՂԵՐՆՈՎ ԳԵՂԵՑԻԿ ԴԻ ԼԱՎԱՑՆԻ ԳՈՐԾԱԾ ԿԻՒՆԷՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ԴԵՂԵՐՆՈՎ

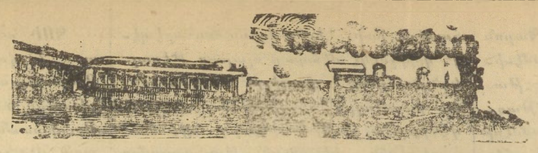

ԱՆԱՏՕԼԸ ՕՍՄԱՆԼԸ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԸ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլկու 1324 սէնէսի սեպտեմբերին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն Բէնտիք իլէ Հայտար-Բաչա պէրմինտէ ամէտչիւտ խտէճէք գաթարլարը վագթ ու հարաքէթէրինի միւպէյին ճէտվէլ տիր.

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	2	4	44	6	8	40	42	44	46	46	48	20	22*	24	26	28
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճք	Եօլճ	Է.Ե.	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլ.	Եօլ	Է.Ե.	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլ
	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.
Քէօրրիւտէն Հար	11 30	12 32	12 32	2 22	3 05	4 22	5 27	6 43	7 45	8 54	9 53	10 33	11 11	11 11	11 58	1 18
Ա.—Բաչա միւվ.	11 50	12 52	12 52	2 42	3 25	4 42	5 47	7 03	8 05	9 11	10 13	10 53	11 31	11 31	12 18	1 38
Հար	11 54	12 58	1 22	2 50	3 30	4 47	5 52	7 08	8 15	9 16	10 18	10 58	11 36	11 43	12 26	1 43
Գրզրլ Թօրրագ	12 02	01 06	— —	2 58	3 38	4 55	6 —	7 16	8 25	9 24	10 26	11 06	— —	11 51	12 34	1 51
Ֆէնէր շիւպէսի	12 05	1 10	1 33	3 01	3 41	4 58	6 03	7 19	8 30	9 28	10 29	11 09	— —	11 54	12 37	1 54
Եէօզ Թէբէ	12 09	1 15	— —	3 05	3 45	5 02	6 07	7 23	8 36	9 32	10 33	11 13	— —	11 58	12 41	1 58
Էրէնքէօյ Հար.	12 14	1 20	1 48	3 10	3 49	5 06	6 11	7 27	8 42	9 36	10 38	11 18	11 47	12 01	12 46	2 2
Պօսթանճը	12 20	1 25	1 59	3 16	3 55	5 12	6 17	7 33	8 51	9 42	10 46	11 24	11 54	միւվ.	12 52	2 8
Կէ զիթէբ	12 28	1 35	2 13	3 25	4 02	5 21	6 24	7 42	9 04	9 50	10 56	11 31	12 02		01 01	2 16
Գարթալ	12 39	1 45	2 27	3 35	միւ.	5 31	միւ.	7 52	9 49	10 01	11 06	միւվ.	12 12		01 11	2 26
Բէնտիք միւվ.	12 46	1 52	2 37	3 42		5 38		7 59	9 29	0 08	11 13		12 19		01 18	2 33

ԹՐԷՆ ՆՕՄԷՐՕ	1	3	5	7	9	41	11	13	15	17	19	43	21	23	25	27
ՍԹ. ՍԱՀՄ	Եօլ.թ	Եօլճ	Եօլճ	Եօճ	Եօլճ	Ի.Ե	Եօճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Է.Ե	Ի.Ե.	Եօլճ	Եօլճ	Եօլճ	Եօլ
	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ.	ապշ
Բէնտիք Հար.	11 42	2 30	1 15	1 56	2 39	2 58		5 —		7 21	8 5	9 50	10 39			12 44
Գարթալ	11 50	12 38	1 23	2 04	2 47	3 09		5 08		7 29	8 53	10 02	10 47			12 52
Մալ թէբէ	12 —	12 48	1 35	2 15	2 57	3 25	4 13	5 19	6 34	7 40	9 04	10 16	10 58	11 47		1 03
Պօսթանճը	2 08	1 56	1 43	2 24	3 05	3 37	4 21	5 27	6 42	7 48	9 12	10 27	11 07	11 56		1 11
Էրէնքէօ միւվ.	12 15	1 02	1 50	2 30	3 11	3 48	4 27	5 33	6 48	7 54	9 18	10 36	11 16	12 03	12 44	1 18
Եէօզ Թէբէ	12 19	1 06	1 54	2 34	3 15	3 52	4 31	5 37	6 52	7 56	9 22	— —	11 20	12 07	12 48	1 22
Ֆէնէր շիւպէսի	12 23	1 11	1 58	2 38	3 19	3 58	4 35	5 41	6 56	8 02	9 27	10 45	11 24	12 11	12 52	1 26
Գրզրլ Թօրրագ	12 26	1 14	2 01	2 41	3 22	4 03	4 38	5 44	6 59	8 05	9 30	— —	11 27	12 14	12 55	1 29
միւվ.	12 34	1 22	2 09	2 49	3 30	4 12	4 46	5 56	7 07	8 13	9 38	10 54	11 35	12 22	1 03	1 37
Հ.—Բաչա Հար	12 39	1 27	2 14	2 54	3 35	4 24	4 52	5 57	7 12	8 18	9 43	11 15	11 42	12 27	1 08	1 43
Քէօրրիւ. միւվ.	12 59	1 47	2 34	3 14	3 55	4 44	5 2	6 17	7 32	8 38	10 03	11 35	12 02	12 47	1 28	2 03

ՄԻԻԼԱՀԱԶԱԹ

Ա. գաթարլարաթէսաուիֆիթ-մէյէն վաքորլար — Ա. Գարաքէօյ քէօքրիւսինէն հարէքէթ Սթ. Տգ. 1 25 — Սպ. Սթ. Տգ. 3 40 — Սհ. Սթ. Տգ. 12 40

Բ. Հայտար Բաչատան հարաքէթ Սթ. Տգ. 1 25 ագշամ — ագշ.

Բ. Քարաքէօյ քէօքրիւսինտէն Հայտար-Բաչա, Բէնտիք խարթը իւզէրինտէ վագը մէվգրքը միւթէճավիրէյէ վէ մէվգրքը մէզգիրէտէն Քարաքէօյ քէօքրիւսինտէ տօղրուտան տօղրույա սէկզ օլունաճագ պակած թապիր օլուրը էչնայը զաթիյէ եալընզը զիյրատ զիքր օլունան գաթարլար իլէ նագլ իսիլէճէք տիր. չէօյէ քի՝

1, Քարաքէօյ քէօքրիւսինտէն վուգուս պուլաճագ սէկզիյաթ՝ 44, 6, 8, 10, 12, 4, 16, 20, 22, 24, 28,

2. Քարաքէօյ քէօքրիւսինտէ վուգուս պուլաճագ միւրասէլաթ՝ 3, 5, 7, 9, 41, 11, 13, 15, 19, 43 վէ 21 նումէրօլը գաթար իլէճէրա օլունաճագ տրը։

(*) Էրէնքէօյ իչիւն եալընզը պիրինճի մէվգր եօլճուլարը գապալ խիլէճէք տիր։

2 նումէրօլը գաթար սեպտ.ին 1կնտէն 17սինէ գատար ամէտչիւտ իտէճէք տիր։

1 նումէրօլը գաթար սեպտ.ին 1ինտէն 17սինէ գատար ամէտչիւտ իտէճէք

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ-ԳՕՆԻԱ ԽԱԹԹԸ

224 նումէրօլը էչնա վէ եօլճը գաթարը

	Սթ.	Տգ.
Էսկիշէհիր միւվասը.	12 —	սպ.
Քէօքէճ գրսրգ հարաքէթ	1	42
Սապանճը Բունարը	1	39
Ալայունտ »	2	33
Զէօքիւրլէր »	3	14
Տէօյէր »	4	11
Իհսանիյէ »	4	40
Համմամ »	5	4
Կազլըկէօլ Համամը »	5	14
Աֆիյոն գարահիսար միւվ.	5	41
հարէքէթ	6	1
Պէօյիւք չօպանլար »	6	41
Զայ »	7	36
Իսհագլը »	8	21
Եասիան »	8	45
Ագչէհիր »	9	16
Ազարիքէօյ »	9	48
Զավուշճըքէօյ »	10	3
Ըլդըն »	11	8
Գատրն խանը »	11	55
Սէրայ Ինի »	12	50
Մէյսան »	1	22
Բունար Պայը »	2	22
Գօնիա միւվասըլէթ	3 —	ագշ.

223 նումէրօլը էչնա վէ եօլճը գաթարը

	Սթ.	Տգ.
Գօնիա հարէքէթ	12—	Սպ.
Բունար պայը »	12	42
Մէյսան »	1	47
Սէրայ Ինի »	2	27
Գատրն խանը »	3	9
Ըլդըն »	4	3
Զավուշճըքէօյ »	4	35
Ազարիքէօյ »	5	13
Ագչէհիր »	5	53
Եասիան »	6	15
Իսհագլը »	6	40
Զայ »	7	33
Պէօյիւք Զօպանլար »	8	20
Աֆիյոն Գարահիսարը միւվ.	8	53
հարէքէթ	9	13
Ղազլըկէօլ համամը »	9	44
Համամ »	9	53
Իհսանիյէ »	10	20
Տէօյէր »	11	5
Զէօքիւրլէր »	11	53
Ալայունտ »	1	42
Սապանճը Բունարը »	1	38
Քէօքէճ գրսրգ »	2	20
Էսկիշէհիր » միւվ.	ագշամ	

ԱԶԻՄԷԹ ՀԱՅՏԱՐ-ԲԱՇԱ-ԷՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ.		44	46		ԹՐԷՆ ՆՕՄ.		121	Սպ.
ՍԹԱՍԻՕՆ		Է.Ե.	Է.Ե.		ՍԹԱՍԻՕՆ		Է.Ե.	
Քէօրրիւտէն	-պհ	12 32	7 45	ագշ.	Էնգարէտէն հար.		2 —	
Հ. Բաչա միւվ.		12 52	8 05		Սընճանքէօյ		2 45	
հար.		1 22	8 15		Մալիքէօյ		3 49	
Գրզրլ Թօրրագ					Բօլաթլը		5 16	
Ֆէնէր շիւպէսի					Պէյլիք Քէօրրիւ		6 —	
Կէօզ Թէբէ					Սաղիլէր		6 27	
Էրէն քէօյ					Պիչէր		7 04	
					Սարբքէօյ		8 01	
Պօսթանճը					Պէյլիք ախբր		8 58	
Մալթէբէ					Ալբքէօյ		9 46	
Գարթալ					Աղաբունարը		10 18	
Բէնտիք միւվ.		2 37	9 29		Էսկիշէհիր միւ.		11 —	
հար.		2 45	9 40					
Թուզլա		3 6	10 01		ԹՐԷՆ ՆՕՄ. 43		ագշ.	
Կէյպիզէ		3 28	10 24		Էսկիշէհիր հար.Սպ.		10 40	
Տիլ Իսքէլէսի		3 50	10 48		Զուգուր Հիսար		11 16	
Թավշանճիլ		4 —	10 58		Ին էօնիւ		11 48	
Հէրէքէ		4 16	11 17		Պօղեիւք		12 24	
Եարբմա		4 37	11 39		Քարաքէօյ		1 —	
Թիւթիւն Զիֆթլիք		4 49	11 51		Պիլէճիք միւվ.		1 56	
Տէրինճէ		4 59	12 02		հար.		2 02	
Իզմիտ միւվ.		5 13	12 18		Վէզիր խան		2 38	
հար.		5 38	Ագշ.		Լէֆքէ		3 13	
Պէօյիւք Տէրբէնտ		6 11			Մէքէճէ		3 45	
Սապանճա		6 39			Ագհիսար		4 10	
Համիտիյէ		7 03			Կէրվէ		4 32	
Կէյվէ		7 44			Համիտիյէ		5 25	
Ագ Հիսար		8 04			Սապանճա		5 41	
Մէքէճէ		8 33			Պէօյիւք Տէրբէնտ		6 10	
Լէֆքէ		8 57			Իզմիտ միւ.		6 41	Սպ.
Վէզիր Խան		9 32			հարէ.		7 06	12 —
Պիլէճիք միւվ.		10 12			Տէրինճէ		7 21	12 18
հար.		10 24			Թիւթիւն Զիֆթլիք		7 30	12 29
Գարաքէօյ		11 32			Եարբմա		7 42	12 41
Պօղեիւք		12 13			Հէրէքէ		8 06	1 08
Ին էօնիւ		12 59			Թավշանճիլ		8 16	1 19
Զուգուր Հիսար		1 29			Տիլ Իսկէլէսի		8 26	1 33
Է. Շէհիր միւվ. Ագշ		2 07			Կէյպիզէ		8 55	2 0-
ԹՐԷՆՆՕ. 122					Թուզլա		9 17	2 24
Էսկիշէհիր հար. Սպ		1			Բէնտիք միւվ.		9 39	2 44
Աղա Բունարը		1 44			հար.		9 50	2 58
Ալբ քէօյ		2 24			Գարթալ			
Պէյլիք Ախբր		3 04			Մալթէբէ			
Սարբքէօյ		4 09			Պօսթանճը			
Պիչէր		4 58			Էրէնքէօյ			
Սաղիլէր		5 35			Կէօզթէբէ			
Պէյլիք Քէօրրիւ		6 09			Ֆէնէր շիւպէսի			
Բոլաթլը		7 03			Գրզրլ Թօրրագ			
Մալիքէօյ		8 21			Հայտ.Բաչա միւվ.		10 54	4 12
Սրնճան Քէօյ		9 15			հարէ.		11 15	4 24
Էնկիւրի միւվ.	ագշ.	10 —			Քէօրրիւյէ միւ.		11 35	4 44

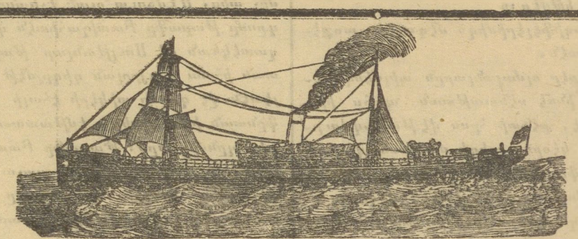

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլկու 1324 սէնէսի սեպտեմբերին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն իլանը ախէրէ տէկին սէվտիլի միւթէճավիրէ վաքորլարընընն վագթ ու հարաքէթլէրի

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

Եէվմիյէ իճրա օլունաճագ սէֆէրլէր

Ատալար վէ Անատօլու ճանիպինտէն Քէօքրիյէ

Սթ.Տգ.

11 45 Պ. ատա, Հէյ.Պուրկ.Քընալը(1)

12 Բէն. Քարթ. պէօ.ատա Հէյպ. պուր. գընալը,(Պ.ատատան 12. 45ատ)։ (1)

1 45 Պ.ատա, Հէյ. (1)։

3 30 » » Պուր. գընա.(1)

7 30 Բէնտ.քարթալ. պ.ատա, Հէյ. գատրքէօյ, (պ.ատատան 8.15

7 30 Եալօվա, պ.ատա, Հէյ. պուրկ. գընալը։ (պ. Ատատան 9.15ատ)

Քէօքրիւտէն Ատալար վէ Անատօլու ճանիպինտէ

1. 45 Հէյ.պ.ատա (1)

2 45 Քատրք. Քընա. պուրկ. հէյպէլի պ.ատա, գար. Բէնտ. (1)

4 — Հէյ. պ.ատա, Եալվա

9 30 Քընալը, պուրկ. Հէյ. պ.ատա

10 30 Հէյպ. պ.ատա, գարթ. բէնտ.*

11 30 քընա. պուրկ. Հէյպ. պ.ատա *

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ԻՃՐԱ ՕԼԸՆԱՃԱԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալար վէ Անատօլու ճանիպինտէն Քէօքրիյէ

11 30 պէօ.ատա Հէյ.(1)

12 — Բէնտ. գարթ. պէօ.ատա, Հէյ. պուրկ. գընալը (պ.Ատատան 12.45ատ։

3 — Պ.ատա, Հէյպ. պուր. գընալը

8 30 « »

9 30 Բէնտ. Քար. Պ.Ատա Հէյպէլի պուրկ.Քընա. Գատ.(պ.Ատ10.15)

11 30 Պ.Ատա, Հէյպ. Մօտա

Քէօքրիւտէն Ատալար վէ Անատօլու ճանիպինտէ

2 15 Քատրք. Քընալը, պուրկ. Հէյ. Պ.Ատա Քարթ. Բէնտ.* (1)

3 15 Մօտա, Դընա.պուր.հէյ.պ.ատա* 1

5 30 Քատրքէօյ, գընա.պուրկ. Հէյպ. Պ.Ատա (1)

10 30 Քընալը, պուրկ. Հէյպ. Պ.Ատա Գարթալ Բէնտ. *

12 Հէյպ. պ.ատա

ԳԱԼԱՄԸՇ ԽԱԹԹԸ

Քէօքրիւտէն Քալամըշ

Սթ.Տգ.

12 — Մօտա, Քալամըշ

1 45 » »

8 — » »

9 40 » »

11 15 » »

Քալամըշտան Քէօքրիյէ

Սթ.Տգ.

12 50 Քալամըշ Մօտա

2 45 » »

8 45 » »

10 30 » »

12 5 » »

ԳԱՏԸՐՔԷՕՅ ԽԱԹԹԸ

Եէվմիյէ իճրա օլունաճագ սէֆէրլէր

Քէօքրիւտէն Սապահ ագշամ Սթ.Տգ	Սթ.Տգ.	Գատրքէօյինտէն Սապահ ագշամ Սթ.Տգ.	Սթ.Տգ.
— —	5 40	— —	5 40
	6 30		6 30
12 10	7 45	12 10	7 45
12 50	8 30	12 50	8 30
1 30	9 15	1 30	9 10
2 10	9 55*	2 10	9 50
2 50	10 35*	2 50	10 30
3 30	11 15*	3 30	11 10
4 15	11 55*	4 15	11 50
5 —	12 35*	5 —	12 35

Բազար կիւնլէրի իճրա օլունաճագ սէֆէրլէր

Քէօքրիւտէն Սապահ ագշամ Սթ.Տգ.	Սթ.Տգ.	Գատրքէօյինտէն Սապահ Ագշամ Սթ.Տգ.	Սթ.Տգ.
— —	6 15	— —	6 15
12[1] —	7 —	12 —[1]	7 —
1 —	8 —	1 —	8 —
1 45	8 45	1 45	8 45
2 30	9 30*	2 30	9 30
3 15	10 15*	3 15	10 15
4 —	11 —*	4 —	11 —
4 45	11 45*	4 45	11 45
5 30	12 30*	5 30	12 30

(*) Իլկու իչարէթի սէֆէրլէրէ եիւք գապալ օլունմայաճագ տրը։

Միւճէրրէտ մուխթարանընն մէնի վուգուը մագսատընա մէպնի վաքորլարընն վագթը հարէքէթլէրի հուլուլընտա պիլէթ սաթըլան մէվգրլարա խաքէլ գաբուլարընն գաբատրլմասը իչիւն մէմուրը մախսուսլարընա էմր վէրիլմէ օլտուղընտան եօճուլարընն պիլէթլէրինի վագթրյա ալրպ վաքորլարա կիրմէկլէրի վէ խաքէլ գաբուլարը գաբալը իքէն մէմուրլարա պիր կէօնա մուամէլէի ճէպրիյէտ պուլընմամալարը ըլճա օլուրը։

Խաթ սէյիրլէրինին բուլէթինէ մանի օլաճագ տերէճէէտ սիսլի օլան հավալարտա վաքորլարընն պուլընտըգլարը իսքէլէլերտէն սիս աչրլընճայա գատար հարէքէթ իմմէյէճէքլերի իլան օլունը։

(1) Իչարէթի սէֆէրլէր իլլուլն 15ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր չէրեկ սոնրա հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։